

PRAWO WODNE

Komentarz

Mirosław Kałużny

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE



Wolters Kluwer

PRAWO WODNE

Komentarz

Mirosław Kałużny

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

Stan prawny na 1 grudnia 2015 r.

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Łamanie

JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumięt, Krystyna Szych

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-9517-5

2. wydanie

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	13
Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne	17
Dział I. Zasady ogólne	19
Rozdział 1. Przepisy ogólne	19
Rozdział 2. Prawo własności wód	87
Rozdział 3. Obowiązki właścicieli wody oraz właścicieli innych nieruchomości	137
Dział II. Korzystanie z wód	164
Dział III. Ochrona wód	203
Rozdział 1. Cele środowiskowe i zasady ochrony wód	203
Rozdział 2. Strefy oraz obszary ochronne	285
Rozdział 3. Ochrona środowiska wód morskich	302
Dział IV. Budownictwo wodne	369
Rozdział 1. Przepisy ogólne	369
Rozdział 2. Regulacja koryt cieków naturalnych	389
Rozdział 3. Melioracje wodne	394
Dział V. (uchylony)	423

Dział Va. Ochrona przed powodzią	424
Dział Vb. Ochrona przed suszą	490
Dział VI. Zarządzanie zasobami wodnymi	497
Rozdział 1. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej ...	497
Rozdział 2. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących	522
Rozdział 3. Planowanie w gospodarowaniu wodami	554
Rozdział 4. Pozwolenia wodnoprawne	592
Rozdział 5. Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami	658
Rozdział 6. Kataster wodny	670
Rozdział 6a. Monitoring wód	677
Rozdział 7. Kontrola gospodarowania wodami	698
Dział VII. Spółki wodne i związki wałowe	718
Rozdział 1. Tworzenie spółek wodnych i związków wałowych ...	718
Rozdział 2. Organy spółki	750
Rozdział 3. Nadzór i kontrola nad działalnością spółek	763
Rozdział 4. Rozwiązanie spółki wodnej	770
Dział VIII. Odpowiedzialność za szkody	777
Dział IX. Przepisy karne	791
Dział X. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	805
Rozdział 1. Zmiany w przepisach obowiązujących	805
Rozdział 2. Przepisy przejściowe i końcowe	805
Zakończenie – <i>Post scriptum</i>	823
Bibliografia	833

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dyrektywa 91/676/EWG – dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, s. 68)
- dyrektywa 2000/60/WE – dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, s. 275)
- dyrektywa 2006/7/WE – dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 4.03.2006, s. 37, z późn. zm.)
- dyrektywa 2007/60/WE – dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodzio-

- wego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 6.11.2007, s. 27)
- dyrektywa 2008/56/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, s. 19)
- dyrektywa 2008/105/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, s. 84, z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)

k.w.	– ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.)
nowelizacja z 2011 r.	– ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 32, poz. 159 z późn. zm.)
nowelizacja z 2013 r.	– ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 165)
nowelizacja z 2014 r.	– ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 850)
p.o.ś.	– ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)
pr. bud.	– ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.)
pr. geod.	– ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 520 z późn. zm.)
pr. geol.	– ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 196 z późn. zm.)
projekt pr. wod.	– projekt ustawy z dnia 23 grudnia 2014 r. nr UD 194 opracowany na podstawie projektu do założeń ustawy 47153
pr. wod.	– ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.)
u.f.p.	– ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)
u.g.n.	– ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.)

u.k.w.h.	– ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
u.o.	– ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.)
u.o.m.	– ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 934 z późn. zm.)
u.o.p.	– ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.)
u.p.z.p.	– ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.)
u.s.g.	– ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.)
u.s.p.	– ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.)
u.s.w.	– ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1392 z późn. zm.)
u.u.i.ś.	– ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)
u.z.z.w.	– ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.)

u.ż.ś. – ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1458 z późn. zm.)

Inne

CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
PiP – Państwo i Prawo
SN – Sąd Najwyższy
WSA – wojewódzki sąd administracyjny

Przepisy bez oznaczenia ustawy oznaczają przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

Wprowadzenie

Woda jako czynnik kształtujący funkcjonowanie społeczeństwa pełni istotną rolę społeczną i gospodarczą, ponieważ jej zasoby umożliwiają rozwój cywilizacyjny państwa i społeczeństwa. Z uwagi na ograniczone zasoby wód powierzchniowych, które w pierwszej kolejności są przeznaczane dla ludności do spożycia, a w następnej kolejności do innych celów – w tym zaopatrzenia w wodę roślin i zwierząt, rozwoju gospodarczego, kulturalnego, turystyki i rekreacji – unormowanie ochrony wód oraz określenie sposobu korzystania z nich mają istotne znaczenie w kształtowaniu zasobów wody. Woda ma również znaczenie strategiczne dla bezpieczeństwa państwa, ponieważ kształtuje jego rozwój gospodarczy. Polska po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., doceniając ochronę wody jako dobra publicznego i jej strategicznego znaczenia dla państwa, podjęła prace legislacyjne nad uregulowaniem prawa wodnego i stosunków własnościowych do wód i sposobu korzystania z niej. Prawo wodne traktowano jako czynnik rozwoju cywilizacyjnego i ochrony zasobów wodnych kraju. Ustawa wodna z dnia 19 września 1922 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 1928 r. Nr 62, poz. 574 z późn. zm.) regulowała stosunki własnościowe do wód, sposób korzystania z wód oraz zarządzania zasobami wodnymi przez państwo. Następnym aktem prawnym regulującym materię prawa wodnego była ustawa z dnia 30 maja 1962 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 34, poz. 158 z późn. zm.), która dokonała nacjonalizacji wód powierzchniowych i przejęcia ich na rzecz państwa. Ustawa ta obowiązywała do dnia 31 grudnia 1974 r., tzn. do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 24 października 1974 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.). W związku z przystąpieniem Polski do Unii Euro-

pejskiej i koniecznością zmiany regulacji prawa wodnego w dniu 1 stycznia 2002 r. weszła w życie obowiązująca do dziś ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne jest istotnym aktem normatywnym dla gospodarki kraju. Reguluje gospodarowanie wodami, w tym kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód, zarządzanie zasobami wodnymi i własnością wód oraz gruntów pokrytych wodami, w tym wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. W związku z tak rozległym zakresem ustawa powiązana jest z wieloma przepisami gospodarczymi regulującymi przestrzeń społeczną i gospodarczą. Przepisy komentowanej ustawy powiązane są z ochroną środowiska, ochroną przyrody, zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją, kartografią, gospodarowaniem nieruchomościami, w tym nieruchomościami Skarbu Państwa, i innymi ustawami, które oddziałują na szczególną ochronę wód jako dobra publicznego.

Ustawa wielokrotnie była nowelizowana w związku z transpozycją przepisów Unii Europejskiej. Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień m.in. następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, s. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, s. 26);
- 2) dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, s. 275);
- 3) dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 372 z 27.12.2006, s. 19, z późn. zm.);
- 4) dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 6.11.2007, s. 27);

- 5) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, s. 19);
- 6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, s. 84, z późn. zm.).

Ponieważ komentowana ustawa w pierwotnym brzmieniu nie uwzględniała wszystkich uregulowań ramowej dyrektywy wodnej, w związku z transpozycją **dyrektywy 2007/60/WE**, dyrektywy 2008/105/WE, dyrektywy 2008/56/WE i innych przepisów Parlamentu Unii Europejskiej wprowadzono zasadnicze jej nowelizacje.

Niniejszy komentarz uwzględnia zmiany wprowadzone na podstawie ustawy z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 165), która weszła w życie z dniem 7 marca 2013 r. oraz zmiany na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 850), która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.

Uwzględniając prowadzone prace legislacyjne nad nową ustawą – Prawo wodne, opiszę zasadnicze zmiany ustawowe związane z tą regulacją na zakończenie komentowanej ustawy w części „Zakończenie – *post scriptum*”.

Komentowana ustawa prawo wodne jako istotny akt normatywny w dziedzinie rozwoju społecznego, powiązany z wieloma przepisami prawa gospodarczo-administracyjnego, pełni ważną funkcję w życiu społecznym i gospodarczym kraju. Zawarte w niej regulacje dotyczące korzystania z wód i ich ochrony oraz założone cele środowiskowe wpływają istotnie na kształtowanie całego ekosystemu, a w konsekwencji zapewnienie funkcjonowania przyszłych pokoleń.

USTAWA

z dnia 18 lipca 2001 r.

Prawo wodne¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1590, poz. 1642)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 75/440/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r. dotyczącej wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975);
- 2) dyrektywy 76/160/EWG z dnia 8 grudnia 1975 r. dotyczącej jakości wody w kąpieliskach (Dz. Urz. WE L 31 z 05.02.1976);
- 3) dyrektywy 76/464/EWG z dnia 4 maja 1976 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty (Dz. Urz. WE L 129 z 18.05.1976);
- 4) dyrektywy 78/659/EWG z dnia 18 lipca 1978 r. w sprawie jakości słodkich wód wymagających ochrony lub poprawy w celu zachowania życia ryb (Dz. Urz. WE L 222 z 14.08.1978);
- 5) dyrektywy 79/869/EWG z dnia 9 października 1979 r. dotyczącej metod pomiaru i częstotliwości pobierania próbek oraz analizy wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich (Dz. Urz. WE L 271 z 29.10.1979);
- 6) dyrektywy 79/923/EWG z dnia 30 października 1979 r. w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki (Dz. Urz. WE L 281 z 10.11.1979);
- 7) dyrektywy 80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne (Dz. Urz. WE L 20 z 26.01.1980);

-
- 8) dyrektywy 82/176/EWG z dnia 22 marca 1982 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów rtęci z przemysłu elektrolizy chlorków metali alkalicznych (Dz. Urz. WE L 81 z 27.03.1982);
 - 9) dyrektywy 84/491/EWG z dnia 9 października 1982 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów heksachlorocykloheksanu (Dz. Urz. WE L 274 z 17.10.1984);
 - 10) dyrektywy 83/513/EWG z dnia 26 września 1983 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów kadmu (Dz. Urz. WE L 291 z 24.10.1983);
 - 11) dyrektywy 84/156/EWG z dnia 8 marca 1984 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów rtęci z sektorów innych niż przemysł elektrolizy chlorków metali alkalicznych (Dz. Urz. WE L 74 z 17.03.1984);
 - 12) dyrektywy 86/280/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów niektórych substancji niebezpiecznych zawartych w wykazie I Załącznika do dyrektywy 76/464/EWG (Dz. Urz. WE L 181 z 04.07.1986);
 - 13) dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991);
 - 14) dyrektywy 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanym przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991);
 - 15) dyrektywy 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE 327 z 22.12.2000);
 - 16) dyrektywy 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylającej dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 04.03.2006, str. 37);
 - 16a) dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 372 z 27.12.2006, str. 9);
 - 16b) dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27);
 - 17) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19);
 - 18) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

DZIAŁ I

Zasady ogólne

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

1a. Ustawa reguluje sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa.

2. Gospodarowanie wodami jest prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

3. Gospodarowanie wodami uwzględnia zasadę wspólnych interesów i jest realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

4. Gospodarowanie wodami jest prowadzone w taki sposób, aby działając w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód.

5. Gospodarowanie wodami jest oparte na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe.

1. Ustawa – Prawo wodne jest regulacją prawną powiązaną z innymi ustawami dotyczącymi ochrony środowiska i ekosystemów, a także innymi przepisami regulującymi rozwój gospodarczy i społeczny kraju. Wynika to z faktu, że woda nie jest rzeczą w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, a dobrem publicznym podlegającym ochronie prawnej, kształtującym funkcjonowanie flory i fauny (w tym ludności). Rozwój cywilizacyjny spowodował pogorszenie się warunków funkcjonowania środowiska, w tym związanego z nim środowiska wodnego, tworzącego cały ekosystem środowiskowy. Dlatego też regulacje prawne dotyczące ochrony dobra, jakim jest woda, mają istotne znaczenie w życiu społecznym i gospodarczym.
2. Artykuł 1 określa zakres przedmiotowy ustawy. Ustawa – Prawo wodne reguluje gospodarowanie wodami zarówno publicznymi, stanowiącymi dobro ogólnonarodowe, jak i wodami pozostałymi należącymi do osób fizycznych i prawnych. Gospodarowanie wodami opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Pojęcie zrównoważonego rozwoju (ang. *sustainable development*) zostało po raz pierwszy zdefiniowane w raporcie „Nasza wspólna przyszłość” z 1987 r. opracowanym przez Światową Komisję Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zrównoważony rozwój został określony jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. Zasada zrównoważonego rozwoju została sformułowana w dyrektywie 2000/60/WE i następnie przejęto ją do komentowanej ustawy. Przez pojęcie zrównoważonego rozwoju rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń, a rozwój ten przebiega przy zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz

bez zakłócania podstawowych procesów przyrodniczych. Natomiast zrównoważone gospodarowanie wodami stanowi zapewnienie ochrony ekosystemów wodnych, miejsc i obszarów podmokłych, ochrony przed zanieczyszczeniami i poprawy jakości wód, zwiększania zasobów wodnych i ich ochrony oraz uczynienia z zasobów wodnych zasobów o wartości ekonomicznej i rozdział tych zasobów w taki sposób, aby zadowoleni byli różni użytkownicy prowadzący działalność lub prace związane z zasobami wodnymi.

Prawo zrównoważonego rozwoju stanowiące naczelną zasadę ustawy – Prawo wodne znalazło się w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), w którym stwierdza się, że: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Stąd też, odwołując się do zasady sformułowanej w Konstytucji RP, art. 1 ust. 1. pr. wod. stanowi, że ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi. Na podstawie tej normy pierwszym czynnikiem kształtującym zasadę zrównoważonego rozwoju jest formowanie i ochrona zasobów wodnych, którą wykonuje się przez organy państwa prowadzące kontrolę jakości wód oraz budowę infrastruktury wodnej zapewniającej dostarczenie wody w odpowiedniej jakości i ilości dla ludności do spożycia oraz prowadzenia działalności kulturalnej i gospodarczej. Drugim czynnikiem jest powszechne i zwykłe korzystanie z wód przez ogół społeczeństwa. Trzecim czynnikiem jest zarządzanie zasobami wodnymi przez organy administracji publicznej w taki sposób, aby jakość wody była dobra dla osób i instytucji korzystających z nich.

3. Zakres przedmiotowy ustawy obejmuje regulacje własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a więc reguluje stosunki własnościowe w tym zakresie (art. 1 ust. 1a). Przy ustaleniu własności wody stosuje się w pewnym zakresie zasadę prawa rzeczowego – *superficio solo*

cedit – co oznacza, że to co związane jest z gruntem, stanowi własność właściciela gruntu. Dlatego też woda znajdująca się na gruncie stanowi własność właściciela gruntu. Stosując tę zasadę w ramach ustawy – Prawo wodne ustanawiającej z mocy prawa własność publiczną wód powierzchniowych oraz wód morza terytorialnego i wód przybrzeżnych, należy stwierdzić, że własność tych wód obejmuje grunty znajdujące się pod tymi wodami. Ustawa więc reguluje własność wód ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania majątkiem stanowiącym własność Skarbu Państwa, określając tryb i sposób korzystania z nich oraz sposób i zakres zarządzania, jak również ograniczenia w sposobie korzystania z nich.

4. Artykuł 1 ust. 2 określa zasadę racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Dotyczy ona sposobu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia jako podstawowego celu korzystania z wód oraz wykorzystania wody do prowadzonej działalności gospodarczej, kulturalnej i społecznej. Biorąc pod uwagę, że z uwagi na rozwój cywilizacyjny zasoby wód nie są duże i uległy znacznemu pogorszeniu (degradacji), należy uznać, że zasadniczym celem jest racjonalne korzystanie z wód sprowadzające się do ich wykorzystywania w stopniu, który jest tylko niezbędny dla człowieka i prowadzonej przez niego gospodarki. Dlatego też ustawa reguluje sprawy związane z korzystaniem z wód i porządkuje normy z zakresu ich korzystania przez instrumenty prawne nakazujące i zobowiązujące do właściwego wykorzystywania wody w celu zabezpieczenia interesu społecznego oraz gospodarczego społeczności. W tym celu art. 1 ust. 3 wskazuje zasadę wspólnych interesów, realizowaną przez współpracę administracji publicznej, a więc organów rządowych i samorządowych, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności. Tylko taka współpraca umożliwia ochronę wód oraz osiągnięcie korzyści społecznej w postaci ilości i jakości wody, a ponadto ochronę całego ekosystemu (fauny i flory).
5. Polityka państwa w zakresie objętym komentowaną ustawą opiera się na gospodarowaniu wodami i powinna być prowadzona w zgodzie z interesem publicznym. Podstawowym celem publicznym jest poprawa jakości i ilości wody przeznaczonej dla społeczeństwa. Jakość wody za-

leżna jest od ochrony środowiska naturalnego, w którym ona zalega. Dlatego też organy prowadzące gospodarkę wodną są zobowiązane do kontroli i inicjowania działań zmierzających do budowy urządzeń i infrastruktury zapobiegającej zanieczyszczeniom środowiska naturalnego oraz pogarszaniu ekosystemów związanych ze środowiskiem wodnym. W związku z tym komentowana ustawa reguluje sprawy dotyczące budownictwa wodnego, melioracji, oczyszczania i odprowadzania ścieków do wód i ziemi oraz szeroko rozumianych planów gospodarki wodami. Osiągnięcie takiego stanu jest możliwe tylko wówczas, gdy państwo, działając przez swoje organy, opracuje plan gospodarowania wodami, który umożliwi eliminację czynników negatywnych w celu poprawienia jakości i ilości wód w środowisku naturalnym, stanowiącym ekosystem funkcjonowania organizmów i uwarunkowań środowiska. W celu osiągnięcia właściwego gospodarowania wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju art. 1 ust. 4 nakazuje organom prowadzącym politykę w zakresie gospodarowania wodami oraz innym podmiotom nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód, przy jednoczesnym działaniu w zgodzie z interesem publicznym. Do realizacji tego celu służy ustalenie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz stref i obszarów ochronnych, a ponadto kontroli gospodarowania wodą sprawowanej przez państwo.

6. Przepis art. 1 ust. 5 określa podstawową zasadę w prawie wodnym, którą jest zwrot kosztów usług wodnych. Przy zastosowaniu tej zasady na podstawie przepisów prawa wodnego uwzględnia się koszty środowiskowe i koszty zasobowe wykonywania usług wodnych. Zasada ta została określona w art. 9 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE, który stanowi, że państwa członkowskie uwzględniają zasadę zwrotu kosztów usług wodnych, włącznie z kosztami poniesionymi na cele związane ze środowiskiem naturalnym i kosztami zaangażowanych zasobów, biorąc pod uwagę analizę ekonomiczną. Norma ta została transponowana na grunt obowiązującego prawa wodnego. Zwrot usług wodnych tworzą więc koszty zasobowe i koszty środowiskowe oraz analiza ekonomiczna gospodarowania wodami.

Koszty zasobowe są kosztami utraconych korzyści. Koszty zasobowe występują wtedy, gdy istnieje alternatywny sposób wykorzystania danego dobra wykluczający się z innymi; koszt utraconych korzyści jest równy korzyściom z najlepszego alternatywnego wykorzystania danego dobra (zasobu). Praktyczna interpretacja tego pojęcia sprowadza się do zidentyfikowania obszarów, gdzie nastąpiło wykluczenie jednej działalności gospodarczej przez drugą z powodu braku wody niezbędnej do prowadzenia jednej i drugiej aktywności. Natomiast koszt środowiskowy to pieniężna wartość niekorzyści spowodowanych w środowisku przez użytkowników. Niekorzyści te są związane ze spadkiem wszystkich rodzajów użyteczności środowiska wodnego (np. surowców, miejsc rekreacji, środków transportu, podtrzymywania ekosystemów). Niekorzyści mogą mieć charakter rynkowy (mieć cenę) lub nierynkowy.

Korzystanie z wód poprzez ich pobór nie powoduje kosztów środowiskowych, lecz zasobowe. Klasycznym sposobem korzystania z zasobów wodnych w sposób generujący koszty środowiskowe jest zrzuć ładunków zanieczyszczeń. Pieniężny pomiar wartości takich niekorzyści polega na pomiarze skłonności do ponoszenia kosztów celem poprawy jakości zasobów wodnych.

Usługi wodne oznaczają wszystkie usługi, które umożliwiają gospodarstwu domowemu, instytucjom publicznym oraz podmiotom gospodarczym:

- 1) pobór, piętrowanie, magazynowanie, uzdatnianie i dystrybucję wód powierzchniowych i podziemnych;
- 2) odbieranie i oczyszczanie ścieków, które w następstwie są odprowadzane do wód powierzchniowych (T. Błaszczak, A. Kreft, *Przyszłość gospodarki wodnej w aspekcie dyrektywy UE*, Szczecin 2008, s. 52).

Zasada zwrotu kosztów usług wodnych jest realizowana na podstawie prowadzonej analizy ekonomicznej gospodarowania wodami. Podstawą prawną analizy ekonomicznej jest ustawa – Prawo wodne, która w art. 2 pkt 2 stanowi o opłatach i należnościach w gospodarce wodnej jako instrumencie zarządzania zasobami wodnymi. Artykuł 92 ust. 3 pkt 3 stanowi natomiast o opracowywaniu analiz ekonomicznych związanych

z korzystaniem z wód w rejonie wodnym, które to zadanie należy do zadań dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Analiza ekonomiczna polega na:

- 1) odpowiednich obliczeniach niezbędnych do uzyskania określonej w art. 9 dyrektywy 2000/60/WE zasady zwrotu kosztów za usługi wodne;
- 2) dokonaniu wyboru najbardziej efektywnej ekonomicznie kombinacji działań, które będą zawarte w programie działań (art. 11 dyrektywy 2000/60/WE).

Czynnikami wpływającymi na wynik analizy ekonomicznej są:

- 1) formy korzystania z wody (pobór wody, odprowadzanie ścieków, żegluga);
- 2) ocena obecnego stanu wód;
- 3) prognoza rozwoju form korzystania z wody, koszty środowiskowe i zasobowe oraz oszacowanie kosztów środowiskowych i zasobowych.

Art. 2. 1. Zarządzanie zasobami wodnymi służy zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki, ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami, w szczególności w zakresie:

- 1) zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności;
 - 2) ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz niewłaściwą lub nadmierną eksploatacją;
 - 3) utrzymywania lub poprawy stanu ekosystemów wodnych i od wody zależnych;
 - 4) ochrony przed powodzią oraz suszą;
 - 5) zapewnienia wody na potrzeby rolnictwa oraz przemysłu;
 - 6) zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją;
 - 7) tworzenia warunków dla energetycznego, transportowego oraz rybackiego wykorzystania wód.
2. Instrumenty zarządzania zasobami wodnymi stanowią:
- 1) planowanie w gospodarowaniu wodami;
 - 2) pozwolenia wodnoprawne;
 - 3) opłaty i należności w gospodarce wodnej;

4) kataster wodny;

5) kontrola gospodarowania wodami.

3–4. (utraciły moc)

5–7. (uchylone)

1. Artykuł 2 definiuje i określa zakres zarządzania zasobami wodnymi, a więc odzwierciedla systematykę i przedmiotowy zakres regulacji ustawowej. Zgodnie z przepisem ust. 1 zarządzaniem zasobami wodnymi jest służyć zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki, ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami. Najważniejszą funkcją zarządzania zasobami wodnymi jest służyć zaspokojeniu ludności w wodę do spożycia. Człowiek jako istota społeczna przekształca środowisko, w którym bytuje. Na przestrzeni wieków w wyniku rozwoju cywilizacyjnego środowisko, w którym funkcjonuje człowiek, uległo znacznym przekształceniom polegającym na powstaniu dużych skupisk ludności. Integralną częścią przekształcanego przez człowieka środowiska są wody. Znaczna urbanizacja i uprzemysłowienie środowiska spowodowały zakłócenie równowagi w przyrodzie i wymogły wprowadzenie odpowiedniego zarządzania zasobami wodnymi przez oczyszczanie wód i ścieków oraz inne działania w celu zwiększenia jakości wód przeznaczonych dla ludności.

Drugą funkcją zarządzania jest zaspokojenie w wodę gospodarki, która ma istotne znaczenie cywilizacyjne związane z działalnością człowieka. Znaczący rozwój przemysłu w XIX w. spowodował znaczne zwiększenie zapotrzebowania w wodę. Z powyższym wiąże się zanieczyszczanie środowiska i wód, konieczność ich oczyszczania oraz racjonalna gospodarka wodami. Funkcja zarządzania związana jest z ochroną wód, a więc podjęciem działań zmierzających do zabezpieczenia wód przed zanieczyszczeniami oraz racjonalnym korzystaniem z nich przez ludność i gospodarkę.

Trzecią funkcją zarządzania jest utrzymywanie i poprawa stanu ekosystemów wodnych i od wody zależnych. Ekosystemem jest fragment przyrody stanowiący funkcjonalną całość, w której zachodzi wymiana między jej częścią żywą (biocenozą) a nieożywioną (biotopem). Jest to

zamknięty układ ekologiczny, który z zewnątrz otrzymuje tylko energię słoneczną. W związku z tym ekosystem oznacza każdą przestrzeń (stanowiącą pewną całość pod względem przyrodniczym), w której zachodzi stała wymiana materii między jej żywą i nieożywioną częścią jako wynik wzajemnego oddziaływania na siebie organizmów żywych i martwej materii. Z powyższego wynika, że ekosystem wodny dotyczy oddziaływania wody na przestrzeń organizmów żywych i martwej materii w środowisku wodnym. Funkcja ta realizowana jest przez ustanowienie celów środowiskowych, stref ochronnych oraz obszarów ochronnych.

Czwartą funkcją zarządzania jest ochrona przed powodzią oraz suszą. Funkcja ta jest realizowana przez działania polegające na regulacji cieków naturalnych i budowę wałów przeciwpowodziowych oraz wykonywanie zbiorników retencyjnych i innych urządzeń zapobiegających powodzi i suszy. Temu celowi służy planowanie w gospodarce wodami.

Piątą funkcją zarządzania jest zapewnienie wody na potrzeby rolnictwa oraz przemysłu. Funkcja ta realizowana jest przez wykonywanie urządzeń melioracji podstawowej oraz urządzeń melioracji szczegółowych, które poprawiają zdolność gleby przez jej napowietrzenie i nawodnienie. Ponadto funkcję tę pełni również system oczyszczania ścieków bytowych i przemysłowych w celu wprowadzenia oczyszczonych ścieków do ekosystemu.

Szóstą funkcją zarządzania jest zaspokojenie potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją. Do realizacji zadań wynikających z tej funkcji zarządzania służy budowa zbiorników retencyjnych, które poza pełnieniem funkcji ochrony przeciwpowodziowej i ochrony przed suszą pełnią funkcje rekreacyjne, służą do uprawiania sportu i turystyki. Dotyczy to również regulacji rzek i innych cieków w celu tworzenia dróg wodnych.

Siódma funkcja zarządzania dotyczy tworzenia warunków dla energetycznego, transportowego oraz rybackiego wykorzystania wód. Jest ona realizowana przez budowę urządzeń wodnych (hydrotechnicz-

nych) umożliwiających piętrzenie wody dla celów energetycznych, budowę tam, śluz i pochylni dla celów transportowych oraz budowę jazów i grobli w celu rybackiego wykorzystania wód.

2. Właściwe zarządzanie zasobami wodnymi wymaga właściwych instrumentów prawnych, w które wyposażono odpowiednie organy administracji publicznej. Artykuł 2 ust. 2 wskazuje zamknięty katalog instrumentów zarządzania zasobami wodnymi przez państwo umożliwiających prowadzenie właściwej polityki w zakresie objętym ustawą. Najważniejszym instrumentem zarządzania zasobami wodnymi jest planowanie w gospodarce wodnej kraju. Dyrektywa 2000/60/WE nakłada na państwa członkowskie Unii Europejskiej planowanie w gospodarowaniu zasobami wodnymi. Przepisy tej dyrektywy zostały przeniesione na grunt komentowanej ustawy. Drugim instrumentem zarządzania są pozwolenia wodnoprawne wydawane przez właściwe organy na podstawie art. 122. Pozwolenia te dotyczą szczególnego korzystania z wód, budowy i użytkowania urządzeń wodnych i innych spraw wskazanych w przepisach ustawy – Prawo wodne. Pozwolenia wodnoprawne porządkują politykę państwa w kwestiach, których dotyczy komentowana ustawa.

Trzecim instrumentem zarządzania są opłaty i należności w gospodarce wodnej, które służą finansowaniu inwestycji w zakresie ochrony wód oraz bieżącemu utrzymaniu wód.

Czwartym instrumentem zarządzania jest prowadzenie katastru wodnego jako systemu informacyjnego w gospodarce wodnej.

Ostatnim instrumentem zarządzania jest kontrola gospodarowania wodami wykonywana przez właściwe organy administracji publicznej (organy administracji rządowej – Ministra Środowiska, Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, wojewodę i podległe jednostki organizacyjne) i organy samorządowe (marszałka województwa, starostę, burmistrza, prezydenta miasta i wójta). Czynności kontrolne tych organów w gospodarce wodnej mają na celu sprawdzenie właściwej gospodarki wodnej.

Art. 3. 1. Zarządzanie zasobami wodnymi jest realizowane z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne.

2. Ustala się następujące obszary dorzeczy:

- 1) obszar dorzecza Wisły obejmujący, oprócz dorzecza Wisły znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, również dorzecza Słupi, Łupawy, Łeby, Redy oraz pozostałych rzek uchodzących bezpośrednio do Morza Bałtyckiego na wschód od ujścia Słupi, a także wpadających do Zalewu Wiślanego;
- 2) obszar dorzecza Odry obejmujący, oprócz dorzecza Odry znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, także dorzecza Regi, Parsęty, Wieprzy oraz pozostałych rzek uchodzących bezpośrednio do Morza Bałtyckiego na zachód od ujścia Słupi, a także wpadających do Zalewu Szczecińskiego;
- 3) obszary dorzeczy:
 - a) Dniestru,
 - b) Dunaju,
 - c) Jarft,
 - d) Łaby,
 - e) Niemna,
 - f) Pregoly,
 - g) Świeżej,
 - h) Ücker

– obejmujące znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej części międzynarodowych dorzeczy.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy;
 - 2) przyporządkowanie zbiorników wód podziemnych oraz wód przybrzeżnych – do właściwych obszarów dorzeczy;
 - 3) regiony wodne;
 - 4) regionalne zarządy gospodarki wodnej, wskazując regiony wodne objęte zasięgiem terytorialnym ich działania oraz siedziby poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej;
 - 5) sposób ewidencjonowania przebiegu granic regionów wodnych.
4. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, Rada Ministrów kierować się będzie podziałem hydrograficznym kraju oraz różnico-

waniem warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych na obszarze dorzecza, a także lokalizacją zbiorników wód podziemnych i sposobem ich wykorzystania.

5. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zarządzanie zasobami wodnymi wymaga koordynowania działań określonych programem wodno-środowiskowym kraju oraz planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy:

- 1) z właściwymi władzami państw członkowskich Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy, o których mowa w ust. 2;
- 2) z właściwymi władzami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy, o których mowa w ust. 2.

1. Zarządzanie zasobami wodnymi państwa wymaga organizacyjnych rozwiązań. Artykuł 3 wskazuje, że zarządzanie zasobami wodnymi kraju jest realizowane na obszarach dorzeczy i regionów wodnych. Powyższe oznacza, że zarządzanie zasobami nie pokrywa się z administracyjnym podziałem kraju, lecz kryterium zasadniczym jest podział państwa na obszar dorzeczy i regiony wodne. Przepis ten jest zgodny z dyrektywą 2000/60/WE, która dzieli obszar Unii Europejskiej na dorzecza i regiony wodne.

Celem tego przepisu jest więc wskazanie organizacyjnych rozwiązań zarządzania wodami. Według ustawy – Prawo wodne kraj jest podzielony na obszary, dorzecza i rejony wodne.

2. Polska dzieli się na obszar dorzeczy Wisły i Odry oraz obszar dorzeczy innych rzek (Dniestru, Dunaju, Jarft, Łaby, Niemna, Pregoly, Świeżej, Ucker). Dorzeczem jest obszar, z którego całkowity odpływ wód powierzchniowych następuje ciekami naturalnymi przez jedno ujście do morza (art. 9 ust. 1 pkt 3). W ustawie zostały wskazane jedynie zasoby wodne obszaru dorzecza, co oznacza, że wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne, morskie wody wewnętrzne oraz wody przybrzeżne znajdują się na obszarze dorzecza.

Natomiast rejonem wodnym jest część obszaru dorzecza wyodrębniona na podstawie kryterium hydrograficznego na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi lub całość obszaru dorzecza. Region wodny jest więc obszarem wyznaczonym dla potrzeb administrowania wodami. Według tego podziału została zorganizowana administracja zarządzająca wodami w postaci zarządów regionalnych gospodarki wodnej jako jednostki organizacyjnej Prezesa KZGW.

3. Artykuł 3 ust. 3 zawiera upoważnienie ustawowe dla Rady Ministrów do wydania przepisów wykonawczych w zakresie określenia granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych oraz określenia przebiegu granic dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne. Zgodnie z tą dyspozycją wydane zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878 z późn. zm.). Powyższy akt wykonawczy uwzględnia podział hydrograficzny kraju oraz zróżnicowanie warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych na obszarze dorzecza, z uwzględnieniem lokalizacji zbiorników wód podziemnych i sposobem ich wykorzystania.
4. Unormowanie zawarte w art. 3 ust. 5 wskazuje, że organy, w celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i zarządzania zasobami wodnymi, zobowiązane są do koordynowania działań określonych programem wodno-środowiskowym kraju oraz planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy z władzami państw członkowskich Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy, oraz z władzami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy. W przypadku państw Unii Europejskiej koordynowanie działań wynika z dyrektywy 2000/60/WE, natomiast z państwami leżącymi poza tym obszarem – z umów dwustronnych.

Art. 4. 1. Organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej;

- 2) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej – jako centralny organ administracji rządowej, nadzorowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej;
 - 3) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej – jako organ administracji rządowej niezespólonej, podlegający Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
 - 4) wojewoda;
 - 5) organy jednostek samorządu terytorialnego.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej składa Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, co dwa lata, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą:
- 1) stanu zasobów wodnych państwa;
 - 2) stanu wykorzystywania zasobów wodnych;
 - 3) realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
 - 4) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych i realizacji umów w tym zakresie;
 - 5) utrzymywania wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych;
 - 6) prowadzonych inwestycji;
 - 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią lub suszą.
3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw i dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w sprawach określonych ustawą.
- 3a. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w sprawach, o których mowa w art. 72 ust. 3, art. 74b ust. 1 i 4, art. 74c, art. 88n ust. 3, art. 88o ust. 1 oraz art. 164 ust. 9.
4. Właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starostów realizujących:
- 1) zadania z zakresu administracji rządowej, określone w ustawie;
 - 2) kompetencje organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego.
- 4a. Odwołania od decyzji starostów realizujących zadania, o których mowa w ust. 4, wnosi się do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na którego obszarze właściwości następuje szczególne

korzystanie z wód lub są podejmowane czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego albo czynności wymagające decyzji starosty w zakresie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1.

5. Zadania marszałka województwa, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2, art. 140 ust. 2 i art. 186 ust. 3, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

1. Artykuł 4 określa organy w sprawach gospodarowania wodami. Według treści ust. 1 organami właściwymi do gospodarowania wodami są organy administracji rządowej i samorządowej. Organami administracji rządowej są minister właściwy do spraw gospodarki wodnej (Minister Środowiska), Prezes KZGW, dyrektor właściwy regionalnego zarządu gospodarki wodnej i wojewoda. Organami samorządowymi są marszałek województwa jako organ reprezentujący samorząd województwa, starosta jako organ reprezentujący powiat oraz wójt, burmistrz i prezydent miasta jako organy reprezentujące gminę lub miasto.
2. Zgodnie z zakresem podmiotowym organem centralnym jest minister właściwy do spraw gospodarki wodnej – Minister Środowiska – którego zakres przedmiotowy został określony w ust. 2 komentowanego przepisu. Do kompetencji Ministra Środowiska należy nadzór dotyczący:
 - 1) stanu zasobów wodnych państwa;
 - 2) stanu wykorzystywania zasobów wodnych;
 - 3) realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
 - 4) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych i realizacji umów w tym zakresie;
 - 5) utrzymywania wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych;
 - 6) prowadzonych inwestycji w zakresie gospodarki wodnej;
 - 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią lub suszą.

Minister nie posiada kompetencji organu odwoławczego, natomiast zadania w zakresie gospodarowania wodami koncentrują się na nadzorze i działaniach strategicznych w zakresie gospodarki wodami.

3. Drugim organem administracji rządowej w zakresie gospodarowania wodami jest Prezes KZGW jako organ administracji centralnej. Wy-

konuje on prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, w stosunku do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych. Do jego kompetencji na podstawie art. 90 należą:

- 1) opracowywanie programu wodno-środowiskowego kraju;
- 2) opracowywanie projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 3) opracowywanie projektu planu ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze kraju, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy;
- 4) uzgadnianie projektów warunków korzystania z wód regionu wodnego;
- 5) prowadzenie katastru wodnego dla obszaru państwa, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy;
- 6) sprawowanie nadzoru nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, a w szczególności kontrolowanie ich działań, zatwierdzanie planów działalności oraz sprawozdań z ich wykonania, a także zlecanie przeprowadzenia doraźnej kontroli gospodarowania wodami w regionie wodnym;
- 7) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących;
- 8) reprezentowanie Skarbu Państwa w stosunku do mienia związanego z gospodarką wodną określonego ustawą;
- 9) programowanie, planowanie i nadzorowanie realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej;
- 10) uzgadnianie, w części dotyczącej gospodarki wodnej, projektów list programów priorytetowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o których mowa w art. 400h ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.);
- 11) uzgadnianie projektu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich;
- 12) sporządzanie zestawu dominujących presji i oddziaływań pochodzenia lądowego na wody morskie, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych;

- 13) opracowywanie zestawu celów środowiskowych dla wód morskich;
 - 14) opracowywanie krajowego programu ochrony wód morskich.
4. Trzecim organem administracji rządowej są dyrektorzy rejonowych zarządów gospodarki wodnej, jako organ administracji rządowej niezepolonej, podlegający Prezesowi KZGW.
 5. Czwartym organem w zakresie gospodarowania wodami jest wojewoda jako przedstawiciel rządu w województwach. Do kompetencji wojewody należy uzgadnianie na podstawie art. 72 ust. 3 współfinansowania wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych z publicznych środków wspólnotowych, uzgadnianie decyzji marszałka województwa w sprawie decyzji inwestycyjnej dotyczącej pokrycia kosztów melioracji wodnej szczegółowej (art. 74b), opiniowanie projektu wstępnej oceny ryzyka powodziowego (art. 88c ust. 3), otrzymanie mapy zagrożenia powodziowego zgodnie z art. 88f ust. 4, uzgodnienie decyzji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej nakazującej zakładowi piętrzącemu wodę obniżenie piętrzenia wody lub opróżnienie zbiornika bez odszkodowania (art. 88p ust. 3), informowanie przez państwowego inspektora sanitarnego o kąpieliskach zlokalizowanych w częściach wód przekraczających granicę państwa bądź zlokalizowanych przy niej (art. 163b ust. 4), uzgodnienie udzielenia spółce wodnej wykonującej urządzenia melioracji wodnych pomocy w formie dotacji, wydawanie decyzji w sprawie wygaśnięcia pozwolenia wodnoprawnego wydanego na podstawie ustawy z dnia 24 października 1974 r. – Prawo wodne (art. 205) oraz pierwsze wyznaczenie aglomeracji na podstawie art. 208 ust. 3.
 6. Piątą grupę organów stanowią organy jednostek samorządu terytorialnego, którymi są: marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz i prezydent miasta. Marszałek województwa na podstawie ustawy jest organem wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej. Kompetencje jego w tym zakresie dotyczą:
 - 1) wykonywania praw właścicielskich w imieniu Skarbu Państwa w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej

- gleby i ułatwieniu jej uprawy, oraz w stosunku do pozostałych wód nieprzyznanym innym organom (art. 11 ust. 1 pkt 4);
- 2) powierzenia nadleśniczemu po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, w drodze porozumienia, wykonywania uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do wód publicznych znajdujących się w granicach nadleśnictwa (art. 11 ust. 1a);
 - 3) ustalenia w drodze decyzji linii brzegu dla wód granicznych oraz śródlądowych dróg wodnych (art. 15 ust. 2 pkt 2);
 - 4) przedkładania Prezesowi KZGW sprawozdania z realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w województwie (art. 43 ust. 3b);
 - 5) prowadzenia ewidencji wód w zakresie regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, urządzeń melioracji wodnych oraz zmelioryowanych gruntów (art. 70 ust. 3);
 - 6) rozstrzygania w sprawie współfinansowania wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych z publicznych środków wspólnotowych (art. 72 ust. 3);
 - 7) rozstrzygania w drodze decyzji w sprawie wykonywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, jak również ustalanie opłaty melioracyjnej albo inwestycyjnej oraz programowanie, planowanie, nadzorowanie wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (art. 74b ust. 1, art. 74c, art. 75 ust. 1);
 - 8) opiniowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego (art. 88c ust. 3);
 - 9) wydawania decyzji w sprawie zwolnienia od zakazów w zakresie zapewnienia szczelności wałów przeciwpowodziowych (art. 88n ust. 3);
 - 10) wydawania pozwoleń wodnoprawnych na podstawie art. 140 ust. 2;
 - 11) zatwierdzania statutu związku spółek wodnych oraz sprawowania nadzoru, likwidacji i rozwiązania związku spółek wodnych (art. 164 ust. 9 i art. 164–184);
 - 12) ustalania odszkodowania w drodze decyzji (art. 186 ust. 3).

Drugim organem samorządowym jest starosta, który na podstawie ustawy – Prawo wodne jest organem wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej. Kompetencje starosty w zakresie gospodarowania wodami dotyczą:

- 1) gospodarowania innym mieniem związanym z gospodarką wodną, stanowiącym własność Skarbu Państwa (art. 14 ust. 3);
- 2) przejścia gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz ich wykreślenie z tego zasobu w drodze decyzji (art. 14a ust. 2);
- 3) ustalenia linii brzegu dla pozostałych wód (art. 15 ust. 2 pkt 3);
- 4) nakazania usunięcia drzew i krzaków z wałów przeciwpowodziowych oraz terenów przyległych do wału przeciwpowodziowego (art. 88n ust. 7);
- 5) ustanowienia strefy ochronnej urządzeń pomiarowych (art. 107 ust. 6);
- 6) wydawania pozwoleń wodnoprawnych (art. 140 ust. 1);
- 7) zatwierdzania statutu spółki wodnej oraz sprawowania nadzoru, likwidacji i rozwiązania spółki (art. 165 ust. 3 i art. 164–184);
- 8) stwierdzenia w drodze decyzji przejścia mienia (wody oraz gruntów pokrytych tymi wodami) stanowiącego własność Skarbu Państwa w trwałą zarząd (art. 217 ust. 2).

Trzecim organem samorządowym jest wójt, burmistrz, prezydent miasta, do którego kompetencji w zakresie gospodarowania wodą należy:

- 1) wyznaczenie na części nieruchomości w drodze decyzji umożliwienia dostępu do wody (art. 28 ust. 2);
- 2) nakazanie w drodze decyzji właścicielowi gruntu przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania urządzeń zapobiegających szkodom (art. 29 ust. 3);
- 3) prowadzenie i aktualizacja ewidencji kąpielisk (art. 34b ust. 1);
- 4) przedkładanie marszałkowi województwa informacji w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych (art. 43 ust. 3c).

Ponadto rada powiatu na podstawie art. 35, w drodze uchwały, może wprowadzić powszechne korzystanie z wód, a rada gminy na podstawie art. 34a, w drodze uchwały, określa wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na polskich obszarach morskich przyległych do danej gminy.

7. Unormowanie zawarte w art. 4 ust. 2 nakłada na ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej obowiązek składania Sejmowi informacji o gospodarowaniu wodami. Zakres tych informacji dotyczy:

- 1) stanu zasobów wodnych państwa;
- 2) stanu wykorzystywania zasobów wodnych;
- 3) realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 4) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych i realizacji umów w tym zakresie;
- 5) utrzymywania wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych;
- 6) prowadzonych inwestycji;
- 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią lub suszą.

Informacja składana jest Sejmowi co 2 lata do 30 czerwca. Powyższe informacje wynikają z dokumentów opracowywanych w ramach planowania w gospodarowaniu wodami (art. 112–121 i art. 88b–88j).

8. Artykuł 4 ust. 3 ustanawia Prezesa KZGW organem drugiej instancji w sprawach dotyczących wydawanych decyzji dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej i marszałków województw w sprawach gospodarki wodnej. Nie jest on natomiast organem drugiej instancji w sprawach dotyczących współfinansowania melioracji wodnych szczegółowych (art. 72 ust. 3), ustalenia opłaty melioracyjnej lub inwestycyjnej (art. 74c), zwolnienia z zakazów wykonywania prac w pobliżu wału przeciwpowodziowego (art. 88n ust. 3), przywrócenia stanu nieutrudniającego ochrony przed powodzią i niepowodującego zanieczyszczenia wód (art. 88o ust. 1), w sprawach dotyczących związku spółek wodnych (art. 164 ust. 9). W wymienionych przypadkach organem drugiej instancji od wydawanych decyzji jest samorządowe kolegium odwoławcze. Tak więc od wydanej decyzji marszałka województwa o zwolnieniu z niektórych zakazów na podstawie art. 88n pr. wod. stronie przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego. Również od decyzji marszałka dotyczącej ustalenia opłaty melioracyjnej lub inwestycyjnej stronie przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego.
9. Artykuł 4 ust. 4 określa organ wyższego stopnia w stosunku do wydawanych decyzji przez starostów realizujących zadania z zakresu administracji rządowej i wydawanych pozwoleń wodnoprawnych, którym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Odwołania od tych decyzji wnoszą się do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej

właściwego, na którego obszarze właściwości następuje szczególne korzystanie z wód lub są podejmowane czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego albo czynności wymagające decyzji starosty.

10. Artykuł 4 ust. 5 określa zakres kompetencji marszałka województwa, które są zadaniami administracji rządowej. Zadania te dotyczą wyznaczenia linii brzegowej dla wód granicznych oraz śródlądowych dróg wodnych (art. 15 ust. 2 pkt 2), zakresu przedmiotowego wydawanych pozwoleń wodnoprawnych (art. 140 ust. 2), ustalenia wysokości odszkodowania na podstawie art. 186 ust. 3.

Art. 4a. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochrony zasobów wodnych oraz ochrony ludzi i mienia przed powodzią, uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej wymaga:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategia rozwoju województwa w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
 - 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i plan zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zagospodarowania stref ochronnych ujęć wody, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
 - 3) ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199) – dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.
1. Artykuł 4a – dodany na podstawie art. 82 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.), a następnie zmieniony przez art. 146 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) – ma na celu zapewnienie prawidłowego gospodarowania wodami rozumianego jako ochrona zasobów wodnych oraz ochrona ludzi i mienia przed powodzią.

Prawidłowe gospodarowanie wodami wymaga współdziałania organów administracji publicznej z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej i właściwym marszałkiem województwa jako organami wykonującymi prawa własności w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa. Zakres tego współdziałania obejmuje uzgodnienie dokumentów opracowywanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej wymaga:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategia rozwoju województwa w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (art. 88l);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i plan zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zagospodarowania stref ochronnych ujęć wody, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

2. W przypadku planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 15 u.p.z.p. w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych (art. 10 ust. 2 pkt 11 u.p.z.p.). W związku z tym wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, występują na podstawie art. 11 pkt 6 lit. i u.p.z.p. o opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie studium do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia

powodzią. Natomiast projekt planu zagospodarowania określa obowiązkowo granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych.

W przypadku planu zagospodarowania przestrzennego dla województwa na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 6 u.p.z.p. plan powinien uwzględniać ustalenia strategii rozwoju województwa oraz określać obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

3. W przypadku ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej na podstawie art. 140 ust. 2 i 3, inwestycja wymaga uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Wynika to z art. 53 ust. 4 pkt 11 u.p.z.p., który stanowi, że decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydaje się po uzgodnieniu z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w odniesieniu do:

- 1) przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej;
- 2) obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Uzgodnień dokonuje właściwy organ w trybie art. 106 k.p.a., przysyłając projekt decyzji do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. W przypadku niezajęcia stanowiska przez organ uzgadniający (dyrektora RZGW) w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia wystąpienia o uzgodnienie uzgodnienie uważa się za dokonane. Wskazany tryb postępowania oznacza, że organ uzgadniający może nie dokonać uzgodnienia, wskazując przeszkody prawne do wydania decyzji, dokonać uzgodnienia decyzji lub nie zająć stanowiska. Organ uzgadniający nie ma prawa do wydania uzgodnienia pod warunkiem spełnienia dodatkowych czynności przez inwestora.

Ponieważ uzgodnienie na podstawie art. 106 § 5 k.p.a. następuje w drodze postanowienia, jego treść podlega zaskarżeniu w formie zażalenia, z tym że uprawnienie to przysługuje wyłącznie inwestorowi.

4. Należy wskazać wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 28 kwietnia 2010 r., II SA/Rz 98/10, CBOSA, w którym sąd stwierdził, że uzgodnienie warunków zabudowy może wynikać nie tylko z treści art. 53 ust. 4 u.p.z.p., lecz także z przepisów odrębnych, i że ze sformułowania zawartego w art. 84 pr. wod. „obszary (...) uwzględnia się (...) przy sporządzaniu (...) decyzji o warunkach zabudowy” wyprowadzić należy wniosek, że jest to przypadek ujęty w art. 60 ust. 1 u.p.z.p., wymagający współdziałania przez organ ustalający warunki zabudowy z organem właściwym w sprawach ochrony przed powodzią, w odniesieniu do obszarów wymienionych w art. 79 ust. 2 pr. wod.

Podobne stanowisko zajął WSA w Krakowie w wyroku z dnia 27 sierpnia 2008 r., II SA/Kr 153/06, CBOSA, w którym stwierdził, że użycie przez ustawodawcę zwrotu „uwzględnia się” oznacza konieczność uzgodnienia przez organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji z organem właściwym w sprawach ochrony przed powodzią decyzji ustalającej warunki zabudowy.

Art. 5. 1. Wody dzielą się na powierzchniowe i podziemne.

2. Wody, z wyjątkiem wód morza terytorialnego i morskich wód wewnętrznych, są wodami śródlądowymi.
3. Śródlądowe wody powierzchniowe dzielą się na:
 - 1) płynące, do których zalicza się wody:
 - a) w ciekach naturalnych, kanałach oraz w źródłach, z których cieki biorą początek,
 - b) znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych,
 - c) znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;
 - 2) stojące, do których zalicza się wody znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny, z powierzchniowymi wodami płynącymi.

4. Przepisy o wodach stojących stosuje się odpowiednio do wód znajdujących się w zagłębieniach terenu powstałych w wyniku działalności człowieka, niebędących stawami.

5. Dla potrzeb gospodarowania wodami wody dzieli się na:

- 1) jednolite części wód powierzchniowych, z wyodrębnieniem jednolitych części:
 - a) wód przejściowych lub przybrzeżnych,
 - b) wód sztucznych lub silnie zmienionych;
- 2) jednolite części wód podziemnych;
- 3) wody podziemne w obszarach bilansowych, będących jednostkami hydrogeologicznymi wytypowanymi w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, wraz z oceną stopnia zagospodarowania tych wód, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196).

5a. Wody przejściowe oznaczają wody powierzchniowe znajdujące się w ujściach rzek lub w pobliżu ujść rzek, które z uwagi na bliskość wód słonych wykazują częściowe zasolenie, pozostając w zasięgu znaczących wpływów wód słodkich, oraz morskie wody wewnętrzne Zatoki Gdańskiej.

5b. Wody przybrzeżne obejmują obszar wód powierzchniowych od linii brzegu, których zewnętrzną granicę wyznacza odległość jednej mili morskiej po stronie w kierunku morza, liczonej od linii podstawowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014 oraz z 2015 r. poz. 1642), z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych Zatoki Gdańskiej oraz przyległych do nich wód morza terytorialnego. Jeżeli zasięg wód przejściowych jest większy niż pas wód przybrzeżnych, zewnętrzna granica tego zasięgu stanowi zewnętrzną granicę wód przybrzeżnych.

6. Przepisów ust. 3 pkt 1 lit. b oraz lit. c nie stosuje się dla potrzeb badania i oceny stanu wód powierzchniowych, prowadzonych w ramach monitoringu wód.

1. Podstawowym podziałem wód jest ich podział na powierzchniowe i podziemne. Za wody powierzchniowe uznaje się wody występujące na powierzchni ziemi tworzące wody powierzchniowe płynące i wody powierzchniowe stojące, natomiast za wody podziemne uznaje się wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia, w tym wody gruntowe pozostające. Podział ten nie ma charakteru jedynie przyrodniczego, związanego miejscem ich występowania, a dotyczy odmiennych uregulowań prawnych wód powierzchniowych i wód podziemnych. Wody powierzchniowe podlegają regulacji ustawy – Prawo wodne i ustawy – Prawo ochrony środowiska. Natomiast wody podziemne podlegają regulacjom ustawy – Prawo wodne, ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 196 z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 651 z późn. zm.). Ustawa – Prawo geologiczne i górnicze nie traktuje wód podziemnych jako kopalin, z wyjątkiem solanek, wód leczniczych i termalnych. Wody podziemne są dokumentowane hydrogeologicznie i muszą spełniać odpowiednie parametry jakościowe. W trybie art. 90 pr. geol. sporządza się dla wód podziemnych dokumentację hydrogeologiczną w celu ustalenia zasobów wód podziemnych i określenia warunków hydrogeologicznych. Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych określa sposób korzystania z wód podziemnych stanowiących wody lecznicze oraz wody termalne.

Wspólnymi zasadami objętymi ustawą – Prawo wodne dotyczącymi wód powierzchniowych i wód podziemnych są racjonalne korzystanie z tych wód i ich ochrona jako dobra publicznego.

2. Ustawa rozróżnia wśród wód powierzchniowych wody śródlądowe oraz wody morskie stanowiące wody morza terytorialnego i morskie wody wewnętrzne. Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 934 z późn. zm.) morzem terytorialnym Rzeczypospolitej Polskiej jest obszar wód morskich o szerokości 12

mil morskich (22 224 m), liczonych od linii podstawowej tego morza. Natomiast morskimi wodami wewnętrznymi są:

- 1) część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdująca się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzeka Odra między Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin;
- 2) część Zatoki Gdańskiej zamknięta linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej);
- 3) część Zalewu Wiślanego znajdująca się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym zalewie;
- 4) wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.

3. Artykuł 5 ust. 3 rozróżnia wśród wód śródlądowych wody płynące znajdujące się w ciekach naturalnych, kanałach oraz w źródłach, z których cieki biorą początek, w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, oraz znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących. Ciekami naturalnymi są rzeki, strumienie, strugi, które tworzą system wodny dorzecza. Wodą śródlądową płynącą są również jeziora odpływowe, które są połączone w sposób naturalny z ciekami płynącymi powodującymi naturalny dopływ i odpływ wód powierzchniowych oraz sztuczne zbiorniki wodne zbudowane przez człowieka usytuowane na rzekach (ciekach naturalnych), np. Zalew Włocławski, który zasilany jest wodami rzeki Wisły. Wody te stanowią z mocy prawa własność Skarbu Państwa i nie podlegają obrotowi prawnemu. Drugą kategorię wód śródlądowych tworzą wody stojące, do których zalicza się wody znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpo-

średnio – w sposób naturalny – z powierzchniowymi wodami płynącymi. Z powyższego unormowania wynika, że woda w jeziorze, która jest doprowadzona sztucznie wybudowanymi kanałami, zaopatrzona w urządzenia wodne regulujące poziom wody, stanowi wodę stojącą. Jezioro jest więc naturalnym zbiornikiem wodnym, co wynika również z wyroku WSA w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2009 r., III SA/Po 765/09, CBOSA, stwierdzającego, że jeziorem jest zbiornik wody, który powstał w sposób naturalny bez ingerencji działalności człowieka. Ma to istotne znaczenie w kontekście ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.).

4. Uregulowanie zawarte w art. 5 ust. 4 wskazuje odmienną od wód płynących sytuację prawną wód stojących – wody te podlegają bowiem obrotowi prawnemu w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.), stanowiąc, że przepisy o wodach stojących stosuje się odpowiednio do wód znajdujących się w zagłębieniach terenu powstałych w wyniku działalności człowieka, niebędących stawami. Powyższa norma prawna dotyczy zbiorników wodnych, które powstały w wyniku eksploatacji kopalin odkrywkowych (wydobycia gliny, kredy piasku, żwiru), ale również sztucznych zbiorników wodnych wykonanych w wyniku działalności człowieka (zbiorniki retencyjne, zalewy budowane przy aglomeracjach miejskich). Zgodnie z dyspozycją tego przepisu w stosunku do wód znajdujących się w zagłębieniach powstałych w wyniku działalności człowieka stosuje się tryb postępowania określony w art. 14 ust. 5., a grunty pod tymi wodami podlegają obrotowi prawnemu. W przypadku gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi stojącymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa prawo do zbycia przysługuje ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, natomiast jeśli chodzi o grunty pod wodami powierzchniowymi stanowiącymi własność osób fizycznych lub osób prawnych, to podlegają one obrotowi prawnemu na zasadach ogólnych.
5. Przepisy ust. 5 wskazują podział wód z uwagi na potrzeby gospodarki wodnej. Według tego kryterium – przyjętego na podstawie dyrekty-

wy 2000/60/WE, która została uwzględniona w rozwiązaniach ustawy – Prawo wodne – rozróżnia się jednolite części wód powierzchniowych i jednolite części wód podziemnych oraz wody podziemne w obszarach bilansowych. Jednolita część wód jest podstawową jednostką gospodarki wodnej, która obejmuje zarówno zbiorniki wód stojących, jak i ciek, a także przybrzeżne fragmenty wód morskich i wody podziemne.

6. **Jednolitą częścią wód powierzchniowych** jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro (włączając w to inne naturalne zbiorniki, np. naturalne stawy), sztuczny zbiornik wodny, ciek (struga, strumień, potok, rzeka, kanał), a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych. Zgodnie z art. 5 ust. 5a **wody przejściowe** oznaczają wody powierzchniowe znajdujące się w ujściach rzek lub w pobliżu ujść rzek, które z uwagi na bliskość wód słonych wykazują częściowe zasolenie, pozostając w zasięgu znaczących wpływów wód słodkich, oraz morskie wody wewnętrzne Zatoki Gdańskiej. Wody przybrzeżne (art. 5 ust. 5b) obejmują natomiast pas wód morskich o szerokości 1 mili morskiej liczonej od linii podstawowej morza terytorialnego, z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych Zatoki Gdańskiej oraz przyległych do nich wód morza terytorialnego, a w przypadku gdy zasięg wód przejściowych jest większy niż jedna mila morską, zewnętrzna granica tego zasięgu stanowi zewnętrzną granicę wód przybrzeżnych.
7. Jednolitą częścią wód podziemnych jest określona objętość wód podziemnych znajdująca się wewnątrz warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Wydzielana jest jako zbiorowisko wód podziemnych występujących w warstwie lub warstwach wodonośnych, stanowiących lub mogących stanowić źródło wody do spożycia znaczące w zaopatrzeniu ludności lub istotne dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych (P. Herbich, J. Kapuściński, K. Nowicki, A. Rodzoch, *Metodyka określania zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w obszarach bilansowych z uwzględnieniem potrzeb jednolitych bilansów wodnogospodarczych. Poradnik metodyczny*, Mi-

nisterstwo Środowiska 2013). Warstwą wodonośną jest jedna warstwa skalna lub kilka takich warstw, gdzie w porach i szczelinach znajduje się woda w stanie wolnym, czyli taka, którą mogą pobierać rośliny lub człowiek, która od spodu ograniczona jest podstawą warstwy wodonośnej, czyli warstwą skał nieprzepuszczalnych, natomiast górną granicą może być zwierciadło wody gruntowej lub również warstwa skał nieprzepuszczalnych, czyli strop warstwy wodonośnej. W węższym znaczeniu warstwą wodonośną jest zbiorowisko wód podziemnych związane z warstwowanymi utworami skalnymi o znacznym rozprzestrzenieniu i o określonej miąższości, ograniczone od góry nieprzepuszczalnym stropem lub zwierciadłem wód podziemnych, a od dołu nieprzepuszczalnym spągami (podstawa poziomego wodonośnego) warstwy wodonośnej. W szerszym znaczeniu za warstwę wodonośną uznaje się niewarstwową strefę utworów przepuszczalnych nasyconych wodą, wykazującą przewodność dostateczną do powstania strumienia wód podziemnych i możliwość ujęcia wód studniami.

8. Trzecim rodzajem wód, który wyróżnia się, dokonując ich podziału według potrzeb zaspokajanych przez gospodarowanie nimi, są wody w obszarach bilansowych będących jednostkami hydrogeologicznymi wytypowanymi w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, wraz z oceną stopnia zagospodarowania tych wód, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 2 i 3 pr. geol. Norma ta została wprowadzona na podstawie nowelizacji z 2014 r. Podział kraju na obszary bilansowe jako jednostki hydrogeologiczne określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. poz. 596). Podział państwa na obszary bilansowe ma istotne znaczenie dla gospodarowania wodami podziemnymi, bowiem umożliwia ocenę ilości i jakości wód potrzebnych do zaspokojenia potrzeb ludności oraz gospodarki.

Obszarem bilansowym jest jednostka hydrogeologiczna, wytypowana w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych wraz z oceną stopnia ich zagospodarowania.

Zasoby odnawialne wód podziemnych to zasilanie wód podziemnych pochodzące z infiltracji efektywnej opadów atmosferycznych. Zasoby dyspozycyjne to ilość wód podziemnych możliwa do pobrania z obszaru bilansowego w określonych warunkach środowiska i warunkach hydrogeologicznych, bez wskazywania szczegółowej lokalizacji i warunków techniczno-ekonomicznych ujmowania wód.

Zasoby dyspozycyjne to ilość wód podziemnych możliwa do pobrania z obszaru bilansowego w określonych warunkach środowiska i warunkach hydrogeologicznych, bez wskazywania szczegółowej lokalizacji i warunków techniczno-ekonomicznych ujmowania wód.

Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych ustala się w przypadku:

- 1) określania stopnia zagospodarowania zasobów wodnych i stanu dostępnych rezerw zasobowych w regionie wodnym, zlewni lub innym obszarze bilansowym;
- 2) rozpoznawania terenów perspektywicznych do budowy ujęć wód podziemnych;
- 3) bilansowania i weryfikacji zasobów eksploatacyjnych w rejonach o intensywnym, skupionym poborze wód podziemnych;
- 4) wykonywania bilansu wodno-gospodarczego w celu ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego lub zlewni.

9. Przepisy ust. 5a i 5b definiują pojęcia wód przejściowych i wód przybrzeżnych. Wodami przejściowymi są wody powierzchniowe znajdujące się w ujściach rzek lub w pobliżu ujść rzek, które z uwagi na bliskość wód słonych wykazują częściowe zasolenie, pozostając w zasięgu znaczących wpływów wód słodkich, oraz morskie wody wewnętrzne Zatoeki Gdańskiej. Wodami przybrzeżnymi jest obszar wód powierzchniowych od linii brzegu, których zewnętrzną granicę wyznacza odległość 1 mili morskiej (1,852 km) po stronie w kierunku morza, liczonej od linii podstawowej (linia łącząca odpowiednie punkty wyznaczające najniższy stan wody wzdłuż wybrzeża albo inne punkty wyznaczone zgodnie z zasadami określonymi w Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 10 grudnia 1982 r. o prawie morza, Dz. U. z 2002 r. Nr 59, poz. 543). W przypadku gdy zasięg wód przejściowych jest większy niż 1 mila mor-

ska, zewnętrzna granica tego zasięgu stanowi zewnętrzną granicę wód przybrzeżnych.

10. Artykuł 5 ust. 6 wskazuje, że przepisów ust. 2 pkt 1 lit. b oraz c nie stosuje się do wód powierzchniowych dla potrzeb ich badania i oceny w ramach prowadzonego monitoringu wód. Powyższe oznacza, że wody powierzchniowe znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, oraz wody znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, nie podlegają badaniu i ocenie w ramach prowadzonego monitoringu wód na podstawie art. 155a i 155b. Monitoring obejmuje jedynie wody powierzchniowe w ciekach naturalnych, kanałach oraz źródłach, z których cieki te biorą początek.

Art. 6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, granice między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego, kierując się znaczeniem gospodarczym oraz sposobem wykorzystywania tych wód.

Aktem wykonawczym do tego przepisu jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie granic między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego (Dz. U. Nr 239, poz. 2035 z późn. zm.), które określa granice między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego.

Art. 7. 1. Przepisy ustawy mają zastosowanie do wód śródlądowych oraz morskich wód wewnętrznych.

2. Przepisy ustawy mają zastosowanie również do wód morza terytorialnego w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony przed zanieczyszczeniem ze źródeł lądowych oraz przed powodzią, a w pozostałym zakresie – w przypadkach w niej określonych.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do morskich wód wewnętrznych oraz do wód morza terytorialnego w zakresie, w jakim korzystanie z tych wód uregulowane jest odrębnymi przepisami.

4. Ustawa nie narusza przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014) w zakresie kompetencji organów administracji morskiej.

1. Przepis art. 7 określa zakres przedmiotowy komentowanej ustawy. Zgodnie z ust. 1 przepisy ustawy stosuje się do wód śródlądowych oraz morskich wód wewnętrznych. W myśl art. 5 ust. 2 i 3 wody śródlądowe tworzą wody płynące znajdujące się w ciekach naturalnych, kanałach, źródłach, a także wody znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych i wody znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, jak również wody stojące znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny, z powierzchniovymi wodami płynącymi. Morskimi wodami wewnętrznymi na podstawie art. 4 u.o.m. są: część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdująca się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzeka Odra pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin; część Zatoki Gdańskiej zamknięta linią podstawową; część Zalewu Wiślanego, znajdująca się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym zalewie, oraz wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
2. Z art. 7 ust. 2 wynika, że przepisy ustawy stosuje się również do wód morza terytorialnego, a więc na obszarze wód morskich o szerokości 12 mil morskich, w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony przed zanieczyszczeniem ze źródeł lądowych oraz przed powodzią, a w pozostałym zakresie – w przypadkach w niej określonych. Tak więc zastosowanie przepisów ustawy – Prawo wodne do wód morza terytorialnego dotyczy tylko czterech przypadków. Pierwszym przypadkiem stosowania tych przepisów jest planowanie w gospodarowaniu wodami określone w art. 114. Drugim przypadkiem jest ochrona przed zanie-

czyszczeniem (art. 48). Dotyczy to zanieczyszczeń związanych z wodami śródlądowymi mającymi ujście do morza terytorialnego, zanieczyszczeniami rolniczymi oraz zanieczyszczeniami ze statków. Na podstawie art. 48 ust. 1 nakazuje się usuwanie zanieczyszczeń ze statków do urządzenia odbiorczego na lądzie. Stosuje się w tym przypadku ustawę z dnia 16 marca 1995 r. o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 434 z późn. zm.), uwzględniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie kontroli przeprowadzonej przez państwo portu (Dz. Urz. UE L 131 z 28.05.2009, s. 57, z późn. zm.). Trzecim przypadkiem stosowania przepisów ustawy – Prawo wodne jest ochrona przed powodzią, o której mowa w art. 88c ust. 2, dotycząca wstępnej oceny ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych. Innymi przypadkami stosowania przepisów ustawy do wód morza terytorialnego są: art. 19 ust. 1 dotyczący starorzecz, art. 33 dotyczący korzystania z każdej wody w przypadku zwalczania awarii, klęsk żywiołowych oraz zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu grożącemu życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości, oraz art. 34 dotyczący powszechnego korzystania z wody.

3. W pozostałym zakresie w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych przepisów ustawy – Prawo wodne nie stosuje się, stosowana jest bowiem do tych obszarów wód morskich ustawa o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.
4. Przepis ust. 4 wskazuje, że ustawa – Prawo wodne nie narusza ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, która określa zakres kompetencji tych organów. Natomiast komentowana ustawa reguluje tylko ten zakres, który nie jest objęty ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, zatem ustawa – Prawo wodne stanowi *lex specialis* do uregulowań tej ustawy.

Art. 8. 1. W zakresie uregulowanym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawy nie stosuje się do:

- 1) poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych;
- 2) solanek, wód leczniczych oraz termalnych;

3) wprowadzania do górotworu wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych oraz wykorzystanych wód, o których mowa w pkt 2.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do korzystania z wód zgromadzonych za pomocą urządzeń oraz instalacji technicznych niebędących urządzeniami wodnymi.

1. Artykuł 8 wyłącza stosowanie ustawy w zakresie uregulowanym przepisami ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., oraz powiązanej z nią ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w zakresie wód podziemnych w tym solanek wód uzdrowiskowych i termalnych. Celem art. 8 jest podkreślenie zakresu obowiązywania norm ustawy – Prawo wodne w relacji do ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, które reguluje poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód podziemnych, w tym solanek wód uzdrowiskowych i termalnych. Do tych czynności nie stosuje się przepisów ustawy – Prawo wodne. Przepis wskazuje, że cele ustawy – Prawo wodne w stosunku do ustawy – Prawo geologiczne i górnicze są rozbieżne.

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 7 pr. geol. przez pojęcie poszukiwania należy rozumieć wykonywanie prac geologicznych w celu ustalenia i wstępnego udokumentowania złoża kopaliny, wód podziemnych albo kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla. Zatem można przyjąć, że ustawa – Prawo geologiczne i górnicze zajmuje się poszukiwaniem złóż wody podziemnej, natomiast ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych reguluje korzystanie z tych wód i ich stosowanie w terapiach leczniczych. Natomiast celem ustawy – Prawo wodne jest gospodarowanie wodami podziemnymi i zapobieganie pogorszeniu ich stanu fizycznego i chemicznego. Ustawa – Prawo wodne nie reguluje zakresu objętego ustawą – Prawo geologiczne i górnicze, jej przepisów nie stosuje się również do wód pochodzących z odwierceń górniczych i wprowadzanych do górotworu. Górotwór jest rozumiany w tym kontekście jako ogół utworów skalnych, w których prowadzone są prace górnicze. Zatem woda znajdująca się w tych miejscach, np. pły-

nąca w sztolniach, nie jest objęta zakresem przedmiotowym ustawy – Prawo wodne.

2. Przepis art. 8 ust. 2 stanowi, że przepisów ustawy nie stosuje się do korzystania z wód zgromadzonych za pomocą urządzeń oraz instalacji technicznych niebędących urządzeniami wodnymi. Urządzeniami wodnymi i ich instalacjami są wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 19 urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich. W przypadku korzystania z wód za pomocą instalacji i urządzeń, które stanowią urządzenia wodne, stosowane są w stosunku do nich przepisy komentowanej ustawy, natomiast do innych instalacji i urządzeń przepisy te nie mają zastosowania. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 16b wtłaczaniem wód do górotworu jest wprowadzanie wód z odwodnień wyrobisk górniczych, wód złożowych oraz wykorzystanych wód leczniczych, wód termalnych i solanek, polegające na ich wtłaczaniu otworami wiertniczymi do formacji geologicznych izolowanych od użytkowych poziomów wodonośnych.

Art. 9. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) (uchylony)

- 1a) budowlach przeciwpowodziowych – rozumie się przez to kanały ulgi, kierownice w ujściach rzek do morza, poldery przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne posiadające rezerwę powodziową, suche zbiorniki przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz wrota przeciwpowodziowe i przeciwsztormowe;**
- 1aa) celach środowiskowych dla wód morskich – rozumie się przez to:**
- a) pożądany stan podstawowych cech i właściwości wód morskich, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych,**
 - b) presje i oddziaływania na wody morskie, w tym na dno i skałę macierzystą znajdujące się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych**
- określone jakościowo lub ilościowo;**

- 1b) celach zarządzania ryzykiem powodziowym – rozumie się przez to ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 1c) ciekach naturalnych – rozumie się przez to rzeki, strugi, strumienie i potoki oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy, naturalnymi lub uregulowanymi korytami;
- 1d) dobrym potencjale ekologicznym – rozumie się przez to taki stan silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji potencjału ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego potencjału, jest określony co najmniej jako dobry;
- 1e) dobrym stanie chemicznym wód podziemnych – rozumie się przez to taki stan chemiczny jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1f) dobrym stanie chemicznym wód powierzchniowych – rozumie się przez to taki stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1g) dobrym stanie ekologicznym – rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód powierzchniowych innych niż silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych lub sztuczne jednolite części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony co najmniej jako dobry;
- 1h) dobrym stanie ilościowym wód podziemnych – rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu ilościowego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1i) dobrym stanie wód podziemnych – rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód podziemnych, w którym stan ilościowy

wód podziemnych oraz stan chemiczny tych wód jest określony co najmniej jako dobry;

- 1j) dostępnych zasobach wód podziemnych – rozumie się przez to zasoby wód podziemnych stanowiące średnią roczną z wielolecia wielkość całkowitego zasilania wód podziemnych określonej jednolitej części wód podziemnych pomniejszoną o wielkość z wielolecia przepływu wód wymaganego dla osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych związanych z określoną jednolitą częścią wód podziemnych, tak aby nie dopuścić do:

- a) znacznego pogorszenia stanu ekologicznego tych jednolitych części wód powierzchniowych,
- b) powstania szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych;

2) (uchylony);

- 2a) dobrym stanie środowiska wód morskich – rozumie się przez to stan środowiska wód morskich, w którym wody morskie są czyste, zdrowe i urodzajne w odniesieniu do panujących w nich warunków, natomiast wykorzystanie środowiska morskiego zachodzi na poziomie zrównoważonym i gwarantującym zachowanie możliwości użytkowania i prowadzenia działalności przez człowieka, dla którego osiągnięcia podejmuje się działania oparte na podejściu ekosystemowym i w którym:

- a) struktura, funkcje i procesy zachodzące w składających się na wody morskie ekosystemach morskich oraz powiązane z nimi czynniki fizjograficzne, geograficzne, geologiczne i klimatyczne umożliwiają ekosystemom morskim prawidłowe funkcjonowanie i zachowanie odporności na zmiany środowiskowe powstałe w wyniku działalności człowieka, a także chroni się gatunki i siedliska występujące w wodach morskich oraz zapobiega powstawaniu w wyniku działalności człowieka zanikania naturalnej różnorodności biologicznej, a równowaga funkcjonowania różnorodnych składników biologicznych jest zachowana,
- b) właściwości hydromorfologiczne, fizyczne i chemiczne ekosystemów morskich, w tym właściwości będące wynikiem

- działalności człowieka na wodach morskich, umożliwiają prawidłowe funkcjonowanie tych ekosystemów,
- c) substancje i energia, w tym podmorski hałas, wprowadzane do środowiska wód morskich w wyniku działalności człowieka, nie powodują zanieczyszczenia wód morskich;
- 3) dorzeczu – rozumie się przez to obszar, z którego całkowity odpływ wód powierzchniowych następuje ciekami naturalnymi przez jedno ujście do morza;
- 4) eutrofizacji – rozumie się przez to wzbogacanie wody biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;
- 4a) gruntach pokrytych wodami powierzchniowymi – rozumie się przez to grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych, w granicach linii brzegu, a także grunty wchodzące w skład sztucznych zbiorników wodnych, stopni wodnych oraz jezior podpiętrzonych, będące gruntami pokrytymi wodami powierzchniowymi przed wykonaniem urządzeń piętrzących;
- 4aa) gatunku – rozumie się przez to gatunek w rozumieniu art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.);
- 4ab) gatunku obcym – rozumie się przez to gatunek obcy w rozumieniu art. 5 pkt 1c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 4b) jednolitych częściach wód podziemnych – rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych;
- 4c) jednolitych częściach wód powierzchniowych – rozumie się przez to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:
- a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
 - b) sztuczny zbiornik wodny,
 - c) struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części,

- d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;
- 5) kanałach – rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna co najmniej 1,5 m przy ich ujściu lub ujęciu;
- 5a) kąpielisku – rozumie się przez to wyznaczony uchwałą rady gminy, wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, określoną w uchwale rady gminy w sprawie wykazu kąpielisk, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpeli; kąpieliskiem nie jest: basen pływacki, basen uzdrowskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- 5b) klasyfikacji wody w kąpielisku – rozumie się przez to przyporządkowanie wody w kąpielisku do odpowiedniej klasy, ze względu na jej właściwości, dokonane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie oceny jakości wody;
- 5ba) kosztach środowiskowych – rozumie się przez to wartość materialną strat w środowisku powodowanych korzystaniem z wód;
- 5bb) kosztach zasobowych – rozumie się przez to wartość utraconych korzyści, które mogłyby być osiągnięte, gdyby zasoby wodne i ich zdolność do samoodtwarzania nie były zmniejszane przez podmioty aktualnie je użytkujące;
- 5c) miejscu wykorzystywanym do kąpeli – rozumie się przez to wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, niebędący kąpieliskiem i wykorzystywany do kąpeli;
- 6) morskich wodach wewnętrznych – rozumie się przez to wody, określone zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 6a) obszarze dorzecza – rozumie się przez to obszar lądu i morza, składający się z jednego lub wielu sąsiadujących ze sobą dorzeczy wraz ze związanymi z nimi wodami podziemnymi,orskimi wodami wewnętrznymi, wodami przejściowymi i wodami przy-

- brzeżnymi, będący główną jednostką przestrzenną gospodarowania wodami;
- 6b) obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – rozumie się przez to określone we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi;
- 6c) obszarach szczególnego zagrożenia powodzią – rozumie się przez to:
- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
 - c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 6d) ograniczaniu emisji do wód – rozumie się przez to działania mające na celu ograniczenie emisji bezpośrednio do wód lub do ziemi, w szczególności przez nieprzekraczanie dopuszczalnych wartości emisji, a także ograniczenia i warunki odnoszące się do sposobu oddziaływania, rodzaju lub innych niż rodzaj cech emisji oraz do ustanowionych na potrzeby działalności zakładów norm mających wpływ na wielkość emisji do wód lub do ziemi;
- 7) (uchylony)
- 7a) organizatorze – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która podjęła się zorganizowania kąpieliska lub miejsca wykorzystywanego do kąpeli oraz uzyskała na to zgodę właściciela wody i przyległego gruntu lub która prowadzi kąpielisko lub miejsce wykorzystywane do kąpeli;
- 8) osłonie hydrologiczno-meteorologicznej – rozumie się przez to zespół czynności polegających na wykonywaniu i udostępnia-

niu prognoz meteorologicznych oraz hydrologicznych, mających na celu informowanie społeczeństwa i administracji publicznej o zjawiskach meteorologicznych oraz hydrologicznych, a także ostrzeganie przed nimi;

- 9) potokach górskich – rozumie się przez to ciek naturalny o łącznych poniższych cechach:
 - a) powierzchnia zlewni jest nie większa niż 180 km²,
 - b) stosunek przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% do przepływu średniego z wielolecia jest większy niż 120,
 - c) spadek zwierciadła jest nie mniejszy niż 0,3%;
- 10) powodzi – rozumie się przez to czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych;
- 10a) profilu wody w kąpielisku – rozumie się przez to zespół danych i informacji, dotyczących cech fizycznych, geograficznych i hydrologicznych wody w kąpielisku oraz wód powierzchniowych, mających wpływ na jej jakość, wraz z identyfikacją i oceną przyczyn występowania zanieczyszczeń mogących wywierać niekorzystny wpływ na jakość wody w kąpielisku i stan zdrowia osób z niego korzystających;
- 10b) sezonie kąpielowym – rozumie się przez to okres określony przez radę gminy w uchwale, o której mowa w art. 34a ust. 1, obejmujący okres między 15 czerwca a 30 września;
- 11) przerzutach wody – rozumie się przez to ujmowanie i przemieszczanie wód powierzchniowych oraz niezanieczyszczonych wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych, w celu zwiększenia zasobów wodnych innych cieków naturalnych, kanałów, jezior oraz innych zbiorników wodnych;
- 12) regionie wodnym – rozumie się przez to część obszaru dorzecza wyodrębnioną na podstawie kryterium hydrograficznego na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi lub całość obszaru dorzecza;

- 13) rowach – rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu;
- 13a–13b) (uchylone)
- 13c) ryzyku powodziowym – rozumie się przez to kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 13ca) siedlisku – rozumie się przez to siedlisko w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 13d) silnie zmienionej jednolitej części wód powierzchniowych – rozumie się przez to jednolitą część wód powierzchniowych, której charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka;
- 13da) stanie środowiska wód morskich – rozumie się przez to ogólny stan środowiska wód morskich, z uwzględnieniem struktury, funkcji i procesów zachodzących w składających się na te wody ekosystemach morskich wraz z naturalnymi czynnikami fizjograficznymi, geograficznymi, biologicznymi, geologicznymi i klimatycznymi, jak również uwarunkowaniami fizycznymi, akustycznymi i chemicznymi, w tym uwarunkowaniami będącymi wynikiem działalności człowieka;
- 13e–13f) (uchylone)
- 13g) stanie ekologicznym – rozumie się przez to określoną jakość struktury i funkcjonowania ekosystemu wodnego związanego z jednolitymi częściami wód powierzchniowych;
- 13h) stanie ilościowym wód podziemnych – rozumie się przez to określony poziom, w jakim pobór wody ma wpływ na jednolitą część wód podziemnych;
- 13i) stanie wód podziemnych – rozumie się przez to ogólny stan jednolitych części wód podziemnych, który określa się na podstawie oceny stanu ilościowego wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego tych wód, przy czym o ogólnym stanie decyduje gorszy ze stanów;

- 13j) substancjach priorytetowych – rozumie się przez to substancje lub grupy substancji, których emisje do wód należy stopniowo ograniczać, a w przypadku priorytetowych substancji niebezpiecznych – stopniowo usuwać ze środowiska wodnego w celu ich wyeliminowania;
- 13k) substancjach szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego – rozumie się przez to substancje lub grupy substancji, które są toksyczne, trwałe oraz zdolne do bioakumulacji, a także inne substancje lub grupy substancji, które należy równoważnie traktować;
- 13l) substancji zanieczyszczającej – rozumie się przez to substancję mogącą spowodować zanieczyszczenie, w szczególności:
- a) organiczne związki chlorowcowe lub substancje, które mogą tworzyć takie związki w środowisku wodnym,
 - b) związki fosforoorganiczne,
 - c) związki cynoorganiczne,
 - d) substancje lub preparaty, lub produkty ich rozkładu, o udowodnionych właściwościach rakotwórczych lub mutagennych lub właściwościach mogących zakłócać w środowisku wodnym lub przez to środowisko funkcje: steroidogenowe, hormonów tarczycy, reprodukcyjne lub inne funkcje endokrynologiczne,
 - e) trwałe węglowodory oraz trwałe i bioakumulujące się toksyczne substancje organiczne,
 - f) cyjanki,
 - g) metale lub ich związki,
 - h) arsen lub jego związki,
 - i) produkty biobójcze lub środki ochrony roślin,
 - j) substancje w zawiesinie,
 - k) substancje, które przyczyniają się do eutrofizacji, przede wszystkim azotanami i fosforanami,
 - l) substancje wywierające niekorzystny wpływ na bilans tlenu, których pomiaru można dokonać przy użyciu wskaźników takich jak: pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie na tlen (BZT5) i chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZTCr);

- 13m) sztucznej jednolitej części wód powierzchniowych – rozumie się przez to jednolitą część wód powierzchniowych powstałą w wyniku działalności człowieka;
- 13n) stanie wód powierzchniowych – rozumie się przez to ogólny stan jednolitych części wód powierzchniowych, który określa się w przypadku:
- a) silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych – na podstawie potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego,
 - b) jednolitych części wód powierzchniowych innych niż wymienione w lit. a - na podstawie stanu ekologicznego oraz stanu chemicznego
- przy czym o ogólnym stanie decyduje gorszy wynik;
- 13o) systemie kanalizacji zbiorczej – rozumie się przez to sieć kanalizacyjną, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139), zakończoną oczyszczalnią ścieków albo końcowym punktem zrzutu ścieków;
- 14) ściekach – rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:
- a) wody zużyte, w szczególności na cele bytowe lub gospodarcze,
 - b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033, z późn. zm.),
 - c) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów,
 - d) wody odciekowe ze składowisk odpadów oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których są skła-

dowane odpady wydobywcze niebezpieczne oraz odpady wydobywcze inne niż niebezpieczne i obojętne, miejsc magazynowania odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,

- e) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wtłaczanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wtłaczanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilościami substancji zawartych w pobranej wodzie,
 - f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych,
 - g) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate albo innych organizmów wodnych, o ile produkcja tych ryb lub organizmów, rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego, przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu;
- 15) ściekach bytowych – rozumie się przez to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków;
 - 16) ściekach komunalnych – rozumie się przez to ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych;
 - 17) ściekach przemysłowych – rozumie się przez to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu;
 - 18) śródlądowych drogach wodnych – rozumie się przez to śródlądowe wody powierzchniowe, na których, z uwagi na warunki

hydrologiczne oraz istniejące urządzenia wodne, możliwy jest przewóz osób i towarów statkami żeglugi śródlądowej;

19) urządzeniach wodnych – rozumie się przez to urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich, a w szczególności:

- a) budowle: piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- b) zbiorniki, obiekty zbiorników i stopni wodnych,
- c) stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków, rekreacji lub innych celów,
- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz podziemnych,
- e) obiekty energetyki wodnej,
- f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód lub urządzeń wodnych oraz wyloty urządzeń służące do wprowadzania wody do wód lub urządzeń wodnych,
- g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- h) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, pomosty, przystanie, kąpieliska,
- i) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych;

19a) warstwie wodonośnej – rozumie się przez to warstwowane lub niewarstwowane utwory skalne przepuszczalne i nasycone wodą, wykazujące wystarczającą porowatość i przepuszczalność umożliwiającą znaczący przepływ wód podziemnych lub pobór znaczących ilości wód podziemnych;

20) wodach granicznych – rozumie się przez to wody, którymi przebiega granica państwa, lub wody w tych miejscach, w których są one przecięte granicą państwa;

21) (uchylony)

22) wodach podziemnych – rozumie się przez to wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia, w tym wody gruntowe pozostające w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem;

- 23) (uchylony)
- 24) wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi – rozumie się przez to:
- a) wodę w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczoną do picia, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w butelkach lub pojemnikach,
 - b) wodę wykorzystywaną przez przedsiębiorstwo produkcji żywności do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów albo substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- 24a) wyłącznej strefie ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej – rozumie się przez to wyłączną strefę ekonomiczną Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 25) zakładach – rozumie się przez to podmioty korzystające z wód w ramach korzystania szczególnego, wykonujące urządzenia wodne lub wykonujące inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego;
- 25a) zanieczyszczeniu – rozumie się przez to emisję w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, w tym jakości ekosystemów wodnych lub ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od ekosystemów wodnych, powodować szkodę w dobrach materialnych, pogarszać walory estetyczne środowiska lub kolidować z uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, w szczególności powodować zanieczyszczenie wód;
- 25b) zanieczyszczeniu wód morskich – rozumie się przez to będące wynikiem działalności człowieka bezpośrednio lub pośrednio wprowadzanie do środowiska wód morskich, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych, substancji lub energii, w tym podmorskiego ha-

łas, które wywołuje lub może wywoływać negatywne skutki, takie jak:

- a) straty w żywych zasobach i ekosystemach morskich, w tym utratę różnorodności biologicznej,
 - b) zagrożenie dla zdrowia ludzkiego,
 - c) utrudnienia w działalności morskiej, w tym w zakresie rybołówstwa, żeglugi, turystyki i rekreacji, oraz w innych sposobach korzystania z wód morskich,
 - d) pogorszenie jakości wód morskich i zmniejszenie ich walorów estetycznych lub ograniczenie możliwości zrównoważonego korzystania z zasobów i usług morskich;
- 26) zasobach wodnych dorzecza – rozumie się przez to wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne, morskie wody wewnętrzne oraz wody przejściowe i przybrzeżne znajdujące się na obszarze dorzecza;
- 27) zlewni – rozumie się przez to obszar lądu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do wybranego punktu biegu cieku.

2. Przepisy ustawy dotyczące:

- 1) urządzeń wodnych stosuje się odpowiednio do:
- a) urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych,
 - b) prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
 - c) obiektów budowlanych oraz robót wykonywanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
 - d) robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i wód podziemnych;
- 2) wykonania urządzeń wodnych – stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, przebudowy, rozbioru lub likwidacji tych urządzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urządzeń wodnych w celu zachowania ich funkcji;

- 3) właścicieli – stosuje się odpowiednio do posiadaczy samoistnych oraz użytkowników wieczystych; a w przypadku eksploatacji instalacji stosuje się do prowadzącego instalację w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 4) właściciela wody – stosuje się odpowiednio do organów, jednostek organizacyjnych, osób prawnych lub fizycznych wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód.

3. Przepisy ustawy, z zastrzeżeniem ust. 4, nie naruszają postanowień działu II w tytule I ustawy – Prawo ochrony środowiska.

4. Zasada, o której mowa w ust. 3, nie dotyczy ust. 1 pkt 25.

- 1. Komentowany przepis określa definicje pojęć związanych z ustawą – Prawo wodne.
- 2. W rozumieniu ustawy **budowlami przeciwpowodziowymi** są kanały ulgi, kierownice w ujściach rzek do morza, poldery przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne posiadające rezerwę powodziową, suche zbiorniki przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz wrota przeciwpowodziowe i przeciwsztormowe. Najważniejszą budowlą przeciwpowodziową jest wał przeciwpowodziowy, który jednocześnie jest urządzeniem wodnym w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. a, ale jest również budowlą w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.), tak więc podlega obu regulacjom prawnym. Taki obiekt budowlany w świetle ustawy – Prawo budowlane wymaga uzyskania pozwolenia na użytkowanie, lecz brak takiego pozwolenia nie pozbawia go funkcji wału przeciwpowodziowego, co wynika z wyroku NSA z dnia 19 kwietnia 2010 r., II OSK 693/09, CBOŚA. Regulacją prawną dotyczącą budowli przeciwpowodziowych jest ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 966). Ustawa określa szczególne zasady i warunki przygotowania inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych. Inwestycja ta jest celem publicznym w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji wydaje wojewoda na wniosek inwestora. W przy-

padku inwestycji realizowanej na obszarze dwóch lub większej liczby województw decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji (budowli przeciwpowodziowej) wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji. Organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) w stosunku do wojewody w sprawach o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji jest minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

3. Według definicji **celami środowiskowymi dla wód morskich** są pożądany stan podstawowych cech i właściwości wód morskich obejmujący dno i skałę macierzystą w obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych, oraz presje i oddziaływania na te wody, a także na dno i skałę macierzystą w obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych określonych jakościowo lub ilościowo.
4. **Cele zarządzania ryzykiem powodziowym** w rozumieniu ustawy to ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Zostały wprowadzone do komentowanej ustawy na podstawie dyrektywy 2007/60/WE. Dyrektywa ta jest ważnym uzupełnieniem wcześniejszego prawodawstwa wspólnotowego w zakresie gospodarowania wodami. Należy podkreślić, że jest ona równorzędna z dyrektywą 2000/60/WE i w pełni spójna z jej przepisami. Nadrzędnym celem dyrektywy 2007/60/WE jest ograniczanie ryzyka powodziowego i zmniejszanie następstw powodzi w państwach Unii Europejskiej. Dąży ona do właściwego zarządzania ryzykiem, jakie może stwarzać powódź dla ludzkiego zdrowia, środowiska, działalności gospodarczej i dziedzictwa kulturowego. Zobowiązania nałożone na państwa członkowskie, wynikające z dyrektywy 2007/60/WE, polegają na konieczności opracowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym

oraz ich publicznego udostępnienia. Państwa członkowskie są zobligowane do sporządzenia: wstępnej oceny ryzyka powodziowego (do grudnia 2011 r.), map zagrożenia i map ryzyka powodziowego (do grudnia 2013 r.) oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym (do grudnia 2015 r.). Zgodnie z dyrektywą dla obszarów, gdzie występuje lub może wystąpić istotne ryzyko powodzi, zostaną ustalone odpowiednie cele zarządzania ryzykiem powodziowym z naciskiem na ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi przy wykorzystaniu w możliwych przypadkach nietechnicznych środków ochrony przeciwpowodziowej. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględniać będą m.in. analizę kosztów i korzyści, zasięg powodzi i trasy przejścia fali powodziowej, obszary o potencjalnych możliwościach retencyjnych, a także cele środowiskowe zawarte w dyrektywie 2000/60/WE, zasady gospodarowania wodą i gruntami, elementy planowania przestrzennego i zagospodarowania terenu, ochronę przyrody oraz żeglugę i infrastrukturę portową.

5. **Cieki naturalne** to zgodnie z komentowaną ustawą rzeki, strugi, strumienie i potoki oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy, naturalnymi lub uregulowanymi korytami. Cieki naturalne są więc powierzchniowymi wodami płynącymi posiadającymi swoje źródła oraz ujście do innych wód powierzchniowych.
6. **Dobry potencjał ekologiczny** to taki stan silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji potencjału ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego potencjału, jest określony co najmniej jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.
7. **Dobry stan chemiczny wód podziemnych** jest to taki stan chemiczny jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 7 marca 2013 r.

8. Według definicji zawartej w pkt 1f **dobry stan chemiczny wód powierzchniowych** jest to taki stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.
9. Według definicji zawartej w pkt 1g **dobry stan ekologiczny** jest to taki stan jednolitych części wód powierzchniowych innych niż silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych lub sztuczne jednolite części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony co najmniej jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.
10. Według definicji zawartej w pkt 1h **dobry stan ilościowy** wód podziemnych **jest** to taki stan jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu ilościowego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.
11. Według definicji zawartej w pkt 1i **dobry stan** wód podziemnych jest to taki stan jednolitych części wód podziemnych, w którym stan ilościowy wód podziemnych oraz stan chemiczny tych wód jest określony co najmniej jako dobry. Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.
12. **Dostępными zasobami** wód podziemnych określa się zasoby tych wód stanowiące średnią roczną z wielolecia wielkość całkowitego zasilania wód podziemnych określonej jednolitej części wód podziemnych, pomniejszoną o wielkość z wielolecia przepływu wód wymaganego dla osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych związanych z określoną jednolitą częścią wód podziemnych, tak aby nie dopuścić do:

- 1) znacznego pogorszenia stanu ekologicznego tych jednolitych części wód powierzchniowych,
- 2) powstania szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych.

Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2014 r., która weszła w życie z dniem 12 lipca 2014 r.

13. Według definicji zawartej w pkt 2a **dobry stan środowiska wód morskich** to stan środowiska wód morskich, w którym wody morskie są czyste, zdrowe i urodzajne w odniesieniu do panujących w nich warunków, natomiast wykorzystanie środowiska morskiego zachodzi na poziomie zrównoważonym i gwarantującym zachowanie możliwości użytkowania i prowadzenia działalności przez człowieka. Aby osiągnąć ten stan, podejmuje się działania oparte na podejściu ekosystemowym, co oznacza, że:

- 1) struktura, funkcje i procesy zachodzące w składających się na wody morskie ekosystemach morskich oraz powiązane z nimi czynniki fizjograficzne, geograficzne, geologiczne i klimatyczne umożliwiają ekosystemom morskim prawidłowe funkcjonowanie i zachowanie odporności na zmiany środowiskowe powstałe w wyniku działalności człowieka, a także chroni się gatunki i siedliska występujące w wodach morskich oraz zapobiega powstawaniu w wyniku działalności człowieka zanikania naturalnej różnorodności biologicznej, a równowaga funkcjonowania różnorodnych składników biologicznych jest zachowana;
- 2) właściwości hydromorfologiczne, fizyczne i chemiczne ekosystemów morskich, w tym właściwości będące wynikiem działalności człowieka na wodach morskich, umożliwiają prawidłowe funkcjonowanie tych ekosystemów;
- 3) substancje i energia, w tym podmorski hałas, wprowadzane do środowiska wód morskich w wyniku działalności człowieka, nie powodują zanieczyszczenia wód morskich.

Powyższa definicja została wprowadzona nowelizacją z 2013 r., która weszła w życie z dniem 7 marca 2013 r.

14. **Dorzecze** to obszar, z którego całkowity odpływ wód powierzchniowych następuje ciekami naturalnymi przez jedno ujście do morza.
15. **Eutrofizacja** to wzbogacanie wody biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Na skutek procesu wzrostu żyzności zbiorników wodnych następuje masowy rozwój fitoplanktonu, roślinności wynurzonej i zanurzonej. Prowadzi to do nagromadzenia się osadów dennych w postaci mułu gnilnego. Nadmierna eutrofizacja traktowana jest jako zanieczyszczenie, ponieważ jest przyczyną niekorzystnych zmian w ekosystemie (np. jeziorze), takich jak ubytki tlenu umożliwiające rozwój bakterii beztlenowych, które wytwarzają siarkowodor niszczący życie na dnie zbiorników wodnych. Główną rolę w eutrofizacji wód odgrywają fosforany. Eutrofizacja przyczynia się do starzenia się jezior.
16. **Grunty pokryte wodami powierzchniowymi** to grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych, w granicach linii brzegu, a także grunty wchodzące w skład sztucznych zbiorników wodnych, stopni wodnych oraz jezior podpiętrzonych, będące gruntami pokrytymi wodami powierzchniowymi przed wykonaniem urządzeń piętrzących.
17. Definicja określająca pojęcie **gatunku** znajduje się w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.). Według tej definicji gatunkiem jest zarówno gatunek flory lub fauny w znaczeniu biologicznym, jak i każda niższa od gatunku biologicznego jednostka systematyczna, populacja, a także mieszańce tego gatunku w pierwszym lub drugim pokoleniu, z wyjątkiem form, ras i odmian udomowionych, hodowlanych lub uprawnych.
18. Definicja określająca pojęcie **gatunku obcego** znajduje się w ustawie o ochronie przyrody. Gatunek obcy jest to gatunek występujący poza swoim naturalnym zasięgiem w postaci osobników lub zdolnych do

przeżycia: gamet, zarodników, nasion, jaj lub części osobników, dzięki którym mogą one się rozmnażać.

- 19. Jednolite części wód podziemnych** to określona objętość wód podziemnych występująca w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Oznacza to więc, że jednolita część wód podziemnych wydzielana jest jako zbiorowisko wód podziemnych występujących w warstwie lub warstwach wodonośnych, stanowiących lub mogących stanowić źródło wody do spożycia znaczące w zaopatrzeniu ludności lub istotne dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.
- 20. Jednolite części wód powierzchniowych** to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:
- 1) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny;
 - 2) sztuczny zbiornik wodny;
 - 3) struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części;
 - 4) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne, które stanowią samodzielną jednostkę w gospodarowaniu wodami.
- 21. Kanały** są to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna co najmniej 1,5 m przy ich ujściu lub ujęciu.
- 22. Kąpielisko** to wyznaczony uchwałą rady gminy, wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, określony w uchwale rady gminy w sprawie wykazu kąpielisk, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpeli. Kąpieliskiem nie jest basen pływacki, basen uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych.
- 23. Klasyfikacja wody w kąpielisku** oznacza przyporządkowanie wody w kąpielisku do odpowiedniej klasy ze względu na jej właściwości, dokonane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie oceny jakości wody.

- 24. Koszty środowiskowe** to wartość materialna strat w środowisku powodowanych korzystaniem z wód.
- 25. Miejsce wykorzystywane do kąpielii** oznacza wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, niebędący kąpieliskiem i wykorzystywany do kąpielii.
- 26. Morskie wody wewnętrzne** są to wody określone zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej. Obszar tych wód obejmuje:
- 1) część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdująca się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzeka Odra między Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin;
 - 2) część Zatoki Gdańskiej;
 - 3) część Zalewu Wiślanego, znajdująca się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie;
 - 4) wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
- 27. Obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi** są określone we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi. Tryb ustalenia tych obszarów normuje art. 88b pr. wod. oraz dyrektywa 2007/60/WE.
- 28. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią** według definicji to:
- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
 - 2) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
 - 3) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału prze-

ciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne;

4) pas techniczny w rozumieniu art. 36 u.o.m.

- 29. Ograniczanie emisji do wód** jest działaniem mającym na celu ograniczenie emisji bezpośrednio do wód lub do ziemi, w szczególności przez nieprzekraczanie dopuszczalnych wartości emisji, a także ograniczenia i warunki odnoszące się do sposobu oddziaływania, istoty lub innych niż istota cech emisji oraz do ustanowionych na potrzeby działalności zakładów norm mających wpływ na wielkość emisji do wód lub do ziemi.
- 30. Organizatorem** jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która podjęła się zorganizowania kąpieliska albo miejsca wykorzystywanego do kąpieli oraz uzyskała na to zgodę właściciela wody i przyległego gruntu, lub która prowadzi kąpielisko lub miejsce wykorzystywane do kąpieli.
- 31. Osłona hydrologiczno-meteorologiczna** to zespół czynności polegających na wykonywaniu i udostępnianiu prognoz meteorologicznych oraz hydrologicznych, mających na celu informowanie społeczeństwa i administracji publicznej o zjawiskach meteorologicznych oraz hydrologicznych, a także ostrzeganie przed nimi.
- 32. Powodzią** jest czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych. Powódź stanowi więc zdarzenie niezależne od działania człowieka i powstaje w wyniku siły wyższej w rozumieniu prawa cywilnego, a skutkiem jest wyłączenie odpowiedzialności z tytułu powstałej szkody.
- 33. Profil wody w kąpielisku** to zespół danych i informacji dotyczących cech fizycznych, geograficznych i hydrologicznych wody w kąpielisku oraz wód powierzchniowych, mających wpływ na jej jakość, wraz

z identyfikacją i oceną przyczyn występowania zanieczyszczeń mogących wywierać niekorzystny wpływ na jakość wody w kąpielisku i stan zdrowia osób z niego korzystających.

34. **Sezon kąpielowy** to okres określony przez radę gminy w uchwale, o której mowa w art. 34a ust. 1, obejmujący okres między 15 czerwca a 30 września.
35. **Przerzut wody** to ujmowanie i przemieszczanie wód powierzchniowych oraz niezanieczyszczonych wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych w celu zwiększenia zasobów wodnych innych cieków naturalnych, kanałów, jezior oraz innych zbiorników wodnych.
36. **Regionem wodnym** jest część obszaru dorzecza wyodrębniona na podstawie kryterium hydrograficznego na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi lub całość obszaru tego dorzecza.
37. **Rowami** są sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu.
38. **Ryzyko powodziowe** jest kombinacją prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.
39. **Siedliskiem** jest obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony na podstawie cech geograficznych, abiotycznych i biotycznych. Definicję siedliska określa ustawa o ochronie przyrody.
40. **Silnie zmieniona jednolita część wód powierzchniowych** to jednolita część wód powierzchniowych, której charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń będących wynikiem działalności człowieka.
41. **Stan środowiska wód morskich** jest rozumiany jako ogólny stan środowiska wód morskich, z uwzględnieniem struktury, funkcji i procesów

zachodzących w składających się na te wody ekosystemach morskich wraz z naturalnymi czynnikami fizjograficznymi, geograficznymi, biologicznymi, geologicznymi i klimatycznymi, jak również uwarunkowaniami fizycznymi, akustycznymi i chemicznymi, w tym uwarunkowaniami będącymi wynikiem działalności człowieka.

42. **Stanem ekologicznym jest określona jakość struktury i funkcjonowania ekosystemu wodnego związanego z jednolitymi częściami wód powierzchniowych**
43. Według definicji zawartej w pkt 13h **stanem ilościowym wód podziemnych** jest określony poziom, w jakim pobór wody ma wpływ na jednolitą część wód podziemnych.
44. **Stan wód podziemnych** rozumiany jest jako ogólny stan jednolitych części wód podziemnych, który określa się na podstawie oceny stanu ilościowego wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego tych wód, przy czym o ogólnym stanie decyduje gorszy ze stanów.
45. **Substancjami priorytetowymi** są substancje lub grupy substancji, których emisje do wód należy stopniowo ograniczać z uwagi na szkodliwy wpływ na ekosystem środowiska wodnego, a w przypadku priorytetowych substancji niebezpiecznych – stopniowo usuwać ze środowiska wodnego w celu ich wyeliminowania.
46. **Substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego** są substancje lub grupy substancji, które są toksyczne, trwałe oraz zdolne do bioakumulacji, a także inne substancje lub grupy substancji, które należy równoważnie traktować. Dotyczy to substancji, które nie ulegają biodegradacji (rozkładowi) lub czas biodegradacji następuje w bardzo długim okresie, a w przypadku włączenia do środowiska wodnego następuje bioakumulacja tych substancji, polegająca na degradacji ekosystemu wodnego.
47. Przepis pkt 13l wskazuje enumeratywnie **substancje zanieczyszczające**, które mogą spowodować zanieczyszczenie środowiska wodnego. Wśród

substancji zanieczyszczających środowisko wymienione zostały organiczne związki chlorowcowe, związki fosforoorganiczne, związki cynoorganiczne, substancje lub preparaty o udowodnionych właściwościach rakotwórczych lub mutagennych, trwałe węglowodory, cyjanki, metale i ich związki oraz inne substancje mające charakter substancji zanieczyszczających.

- 48. Sztuczne jednolite części wód powierzchniowych** to jednolita część wód powierzchniowych powstała w wyniku działalności człowieka. Obejmuje ona zbiorniki retencyjne, zalewy przy aglomeracjach miejskich i inne wody powierzchniowe utworzone w wyniku działalności człowieka.
- 49.** Zgodnie z pkt 13n **stanem wód powierzchniowych** jest ogólny stan jednolitych części wód powierzchniowych, który określa:
- 1) silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych lub sztuczne jednolite części wód powierzchniowych – na podstawie potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego;
 - 2) inne jednolite części wód powierzchniowych, a o ustaleniu oceny decyduje gorszy wynik.
- 50. Systemem kanalizacji zbiorczej** jest sieć kanalizacyjna zakończona oczyszczalnią ścieków albo końcowym punktem zrzutu ścieków. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.) reguluje zakres utrzymania i eksploatacji systemów kanalizacji zbiorczej.
- 51. Ściekami** są wprowadzane do wód lub do ziemi:
- 1) wody zużyte, szczególnie na cele bytowe lub gospodarcze;
 - 2) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczone do rolniczego wykorzystania w sposób określony w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 625 z późn. zm.);
 - 3) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne;
 - 4) wody odciekowe ze składowisk odpadów i miejsc ich magazynowania, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne;

- 5) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wtłaczanych do górotworu;
- 6) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych;
- 7) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate albo innych organizmów wodnych.

52. **Ścieki bytowe** to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

53. **Ścieki komunalne** to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

54. **Ścieki przemysłowe** to ścieki niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

55. **Śródlądowe drogi wodne** to śródlądowe wody powierzchniowe, na których z uwagi na warunki hydrologiczne oraz istniejące urządzenia wodne możliwy jest przewóz osób i towarów statkami żeglugi śródlądowej.

56. **Urządzeniami wodnymi** są urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich, a w szczególności:

- 1) budowle: piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy;
- 2) zbiorniki, obiekty zbiorników i stopni wodnych;
- 3) stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków, rekreacji lub innych celów;
- 4) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz podziemnych;

- 5) obiekty energetyki wodnej;
- 6) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód lub urządzeń wodnych oraz wyloty urządzeń służące do wprowadzania wody do wód lub urządzeń wodnych;
- 7) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych;
- 8) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, pomosty, przystanie, kąpieliska;
- 9) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych.

Użycie w art. 9 ust. 1 pkt 19 pr. wod. zwrotu „w szczególności” oznacza, że co do wymienionych enumeratywnie w tym przepisie urządzeń ustawodawca sam rozstrzygnął, że są one urządzeniami wodnymi służącymi kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich. Skoro zaś mur oporowy jest urządzeniem wodnym służącym kształtowaniu zasobów wodnych, to powinien on być zaliczony do kategorii innych obiektów budowlanych służących kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z nich, o których mowa w art. 82 ust. 3 pkt 2 pr. bud. (postanowienie NSA z dnia 3 sierpnia 2010 r., II OW 12/10, CBOSA).

57. **Warstwa wodonośna** to warstwowane lub niewarstwowane utwory skalne przepuszczalne i nasycone wodą, wykazujące wystarczającą porowatość i przepuszczalność umożliwiającą znaczący przepływ wód podziemnych lub pobór znaczących ilości wód podziemnych.
58. **Wody graniczne** to wody, którymi przebiega granica państwa, lub wody w tych miejscach, w których są one przecięte granicą państwa.
59. **Wody podziemne** to wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia, w tym wody gruntowe pozostające w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem.
60. **Wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi** jest woda w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczona do picia, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od

tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w butelkach lub pojemnikach, oraz woda wykorzystywana przez przedsiębiorstwo produkcji żywności do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów albo substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

61. Wyłączną strefę ekonomiczną Rzeczypospolitej Polskiej określa art. 15 u.o.m., zgodnie z którym jest to obszar położony na zewnątrz morza terytorialnego, obejmujący dno morza i znajdujące się pod nim wnętrze ziemi. Wyłączna strefa ekonomiczna obejmuje suwerenne prawo do rozpoznawania i eksploatacji zasobów naturalnych, zarówno żywych, jak i mineralnych, dna morza i wnętrza ziemi pod nim oraz pokrywających je wód, a także prawo do zarządzania nimi, jak również ochronę tych zasobów oraz suwerenne prawa w odniesieniu do innych gospodarczych przedsięwzięć w tej strefie. Ponadto obejmuje władztwo w zakresie:

- 1) budowania i użytkowania sztucznych wysp, konstrukcji i innych urządzeń;
- 2) badań naukowych morza;
- 3) ochrony i zachowania środowiska morskiego.

62. Zakładem na podstawie ustawy są podmioty, a więc osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które korzystają z wód w ramach korzystania szczególnego, wykonujące urządzenia wodne lub wykonujące inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego.

63. Pojęcie zanieczyszczenia jest tożsame z definicją emisji zawartą w art. 3 pkt 4 p.o.ś. Emisją jest wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi substancji i energii w postaci ciepła, hałasu, wibracji lub pola elektromagnetycznego. W przypadku regulacji komentowanej ustawy zanieczyszczenie jest emisją substancji lub energii do wody lub gleby, które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, w tym jakości ekosystemów wodnych lub ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od ekosystemów wodnych, powodować szkodę w dobrach ma-

terialnych, pogarszać walory estetyczne środowiska lub kolidować z uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, w szczególności powodować zanieczyszczenie wód.

64. Zanieczyszczeniem wód morskich jest będące wynikiem działalności człowieka bezpośrednie lub pośrednie wprowadzanie do środowiska wód morskich, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych, substancji lub energii, w tym podmorskiego hałasu, które wywołują lub mogą wywoływać negatywne skutki w tym środowisku, obejmujące:

- 1) straty w żywych zasobach i ekosystemach morskich, w tym utratę różnorodności biologicznej;
- 2) zagrożenie dla zdrowia ludzkiego;
- 3) utrudnienia w działalności morskiej, w tym w zakresie rybołówstwa, żeglugi, turystyki i rekreacji, oraz w innych sposobach korzystania z wód morskich;
- 4) pogorszenie jakości wód morskich i zmniejszenie ich walorów estetycznych lub ograniczenie możliwości zrównoważonego korzystania z zasobów i usług morskich.

65. Zlewnią jest obszar lądu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do wybranego punktu biegu cieku.

66. Artykuł 9 ust. 2 nakazuje stosowanie przepisów dotyczących urządzeń wodnych do:

- 1) urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych;
- 2) prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń;
- 3) obiektów budowlanych oraz robót wykonywanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- 4) robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i wód podziemnych.

Zgodnie z tą normą, chociaż urządzenia melioracji wodnych nie są urządzeniami wodnymi w znaczeniu, jakie nadaje im ustawa – Prawo wodne, stosuje się wobec nich przepisy w zakresie urządzeń wodnych. Powyższe oznacza, że do urządzeń melioracji wodnych stosuje się przepisy dotyczące utrzymywania urządzeń wodnych oraz ich ochrony prawnej.

Przepisy dotyczące urządzeń wodnych stosuje się również do prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń. W tym przypadku stosowane są przepisy dotyczące współfinansowania utrzymania wód na podstawie art. 20 pr. wod.

Przepisy dotyczące urządzeń wodnych stosuje się również do obiektów budowlanych oraz robót wykonywanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Na podstawie art. 122 ust. 2 pkt 2 wznoszenie obiektów budowlanych oraz wykonywanie innych robót na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego wymaga pozwolenia wodnoprawnego. Dotyczy to również wykonywania robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i wód podziemnych.

Przepisy prawa wodnego dotyczące wykonania urządzeń wodnych stosuje się również odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, przebudowy, rozbiórki lub likwidacji tych urządzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urządzeń wodnych w celu zachowania ich funkcji.

Normy prawa wodnego dotyczące właścicieli stosowane są do posiadaczy samoistnych oraz użytkowników wieczystych; a w przypadku eksploatacji instalacji stosuje się do prowadzącego instalację w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Powyższe oznacza, że posiadacz samoistny lub użytkownik wieczysty jest równoprawnym podmiotem w postępowaniu o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód i w odróżnieniu od posiadacza zależnego – użytkownika, dzierżawcy jego zakres praw